

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Oroszházi HARANGSZÓ

XVII. évfolyam 2. szám · 2010 pünkösdje

Legfontosabb ünnep?

Játékos gondolat lenne feltenni a kérdést, hogy az üdvtörténeti ünnepek közül melyik a legfontosabb? Csak a biztonság kedvéért jegyezzük meg: a keresztyénség hagyományosan három üdvtörténeti ünnepet tart számon. Ha az időrendiség logikáját vesszük figyelembe, akkor első a karácsony, az inkarnáció, a megtestesülés, vagyis Jézus Krisztus születésének ünnepe. Második üdvtörténeti ünnep már a fájdalmas utolsó előtti fejezet, vagyis a nagypéntek, az Úr Jézus keresztváltása (Mel Gibson szerint is nagyon brutális volt) és a feltámadás ünnepe mégis mindent jóra fordít, mégsem a katasztrofális vereségbe torkollik egy lelki értelemben finom ügy, hanem a valószínűtlen fordulat szerint történelmi távlatokba torkolló folytatás következik. De csak azért, mert volt az a bizonyos ötvenedik nap, és annak eseménye, görögül a pentekoszta, aminek magyarított változata a pünkösd.

Három gyönyörű ünnep. Három üdvtörténeti ünnep, ami azt jelenti, hogy ezeknek a történelmi eseményeknek közvetlen hatása van az örök életünkre. De melyik a legfontosabb a három közül? Alighanem az első reflexió bárki részről, hogy felesleges és értelmetlen a kérdés felvetése. Mert egyik sem lehetséges a másik nélkül. Azért mérlegeljünk egy kicsit! Hátha mégis a Lélek juttatta eszünkbe ezt a kérdést, és hátha van a kérdésfeltevésnek spirituális jelentősége, például gyülekezeti vagy egyéni hitéletünkre nézve.

Kétségtelen, hogy a kedves és megható, gyermekded és hangulatos, csillagszórós és gyertyafényes karácsony nélkül nem is lenne semmiféle folytatás. Isten érthetetlen döntése a fontos: Fia megszületett, belépett ebbe a sötét világba, hogy fényt és üdvösséget hozzon. Ez egy törté-

nelmi tény, most nem érdekelnek bennünket a mindig mindent megkérdőjelezők, csak az a tény érdekel, hogy a történelmi következményből vissza lehet következtetni: Isten Fiának meg kellett érkeznie ebbe a világba. Hagyjuk magukra az illúziórombolókat, mi csak az ünnepek fontossági sorrendjén töprengünk! Történelmi eseményről van szó, aminek nem ismerjük minden mozzanatát, de a lényegét tudjuk Mátétól és Lukácstól. Talán a karácsony a legfontosabb?

S lehet-e eléggé értékelni a nagyhét drámai eseményét? Jézus céltudatosan bevonul a békétlen városba, és elszenvedi a megalázó letartóztatást, kínezést, Heródest, Pilátust, de a tagadó Pétert, valamint a gyáva tanítványokat is. Megrendülten csodálkozunk rá, hogy a Názáreti nem disszidált még időben. Az utolsó vacsora hangulata lassan elszállt a Getsemáne-kerti éjszakában, és egyszer csak pokoli eseménysorozat, ördögi tánc kezdődött Jézus körül, egészen addig, amíg el nem mondta mind a hét szavát a keresztben, és végül összetört és átszögeezett testéből a lelkét az Atya kezébe tette le. Sőt, a János szerint leírt „elvégeztetett” szó a mi megváltásunk perfektuálását, tökéletességét jelentette. Talán a nagypéntek és a feltámadás ünnepe a legfontosabb?

Kérdésfeltevésünkkel egy nagyon fontos, lényeges szempontra kívántuk felhívni a figyelmet, és ez nem a fontosság kérdése, hanem egy különös felfogottság. Szemlélve a kedves karácsonyt, a drámai passiót és az ígéretes feltámadást, azt állapíthatjuk meg, hogy ezek olyan események, amelyek – öszinte nyitottsággal olvasva és hallva őket – hatottak ránk, és talán egy kicsit még jobba is tesznek bennünket, de aztán az ünnepek múltával megünnepeltük tovább életünk dögös út-

ján, talán olyan érzéssel, hogy jó volt és szép volt ünnepelni, kár hogy elmúltak az ünnepi napok. Szép volt a havas karácsony és lélekemelő volt a passió, valamint a tavaszi feltámadás. Ráláttunk az eseményekre. Körülcsozogtunk bennünket.

De valami egészen más történhet pünkösdkor! A karácsony és húsvét ünnepi valósága köröttünk csobogott, s nem tagadjuk, hogy hatottak ránk, de egészen más a pünkösd. Mert elsősorban bennünk történhet valami. Nem belőlünk, de bennünk! Körülvett a karácsony hangulata, megrázott a nagypéntek és reménységet ébresztett a feltámadás, de pünkösdkor áradhat lelkünkbe, belénk a Lélek, az Isten Lelke. Történhet bennünk valami nagyon szép, valami nagyon fontos. Belülről átalakulhatunk, újjászülehetünk, megváltozhatunk, önmagunk fölé emelkedhetünk, egészen más lélek lakozhat bennünk, radikális és forradalmi változást élhetünk át.

Nem, sajnos se receptje, se metodikája, se kikényszerítő törvénye nincs, csak földhöz ragadt, megfáradt, megsomorodott lelkünk éhezi, szomjúhozza ezt a drága élményt, és várakozunk türelemmel, hogy egyszer – és újra – velünk is megtörténhet, hogy kiárad a Lélek.

Abban a pillanatban megtörténik ez, amikor ki tudjuk mondani a tiszta hitvallást, hogy Jézus a Krisztus. S csak azért pünkösd a legfontosabb, mert bennünk történt meg az üdvtörténelem szubjektív eseménye, aminek csodálatos kisugárzása lehet bárki felé. Legfontosabb, mert bennünk az üdvtörténelem. S ennyi szubjektív megengedhető, mert akkor már miénk a szent karácsony, az áldott nagypéntek és a feltámadás ünnepeinek minden mozzanata.

RIBÁR JÁNOS

Jelen van-e a Szentlélek Orosházán?

Első olvasásra bizonyára meglepő a címben feltett kérdés. Van, aki azonnal nemet mondana rá, sőt talán magát a kérdést is érthetetlennek tartaná, mások pedig egyértelmű igen választ adnának. Egy gyülekezeti lap olvasói között – reménység szerint – az igen válasz lehet az elterjedtebb, de nézzük meg őszintén, hogy mi van e mögött.

Sokan azért tarthatják egyértelműnek a Szentlélek orosházi jelenlétét, mert – hisszük és valljuk – a Szentlélek nélkül nincs egyház. „Ha nem lenne köztünk a Lélek, nem lenne Orosházán evangélikus gyülekezet! De van, méghozzá nem is akármekkora templommal!” – mondják egyesek. Ez így igaz, de úgy pontosítanám, hogy a Szentlélek munkája nélkül nem alakul ki gyülekezet. Azután már sok egyéb dolog – megszokás, tradíció – egészen jól egyben tud tartani közösségeket. Évtizedekig élhetnek a múlt lendületéből, tradíciójából a gyülekezetek egyfajta látszatéletem. A Lélek friss szele már rég elszállt, de a régi falak még tartják az épületet, a közösséget, igazi hit nélkül.

Mi a helyzet nálunk? Roskadozó, életelen bástyák állnak még, vagy a Lélek megújító erejéből táplálkozva erősödünk napról napra? Honnét lehet ezt tudni? Jó kérdés, hiszen látszólag megfoghatatlan a Lélek jelenléte, mert nem lehet Őt megragadni, kézen fogni, műszerrel megmérni és bebizonyítani, hogy jelen van az alkalmainkon. Mégis meg lehet ragadni a Lélek jelenlétét, s ennek egyetlen módja van: a munkáján keresztül. Nem véletlen, hogy a szélhez szokták hasonlítani: „A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.” [Jn 3,8] A szelet sem lehet megfogni, de látjuk, ha szélalmot hajt, érezzük, ha lágy szellőként megsimítja az arcunk vagy viharoként elsöpör mindent körülöttünk.

Mit tesz a Szentlélek? Mi a munkája, ami alapján fel lehet ismerni jelenlétét?

A protestáns fordítású Bibliában több százszor szerepel a Lélek szó. Sokszor az emberek lelkéről van szó, máskor pedig a Szentlélekről. Óriási feladat lenne ennek alapján végignézni mindazt, amit a Szentlélek munkájáról tudhatunk. Így most forduljunk Lutherhez, aki a Kiskátában, a harmadik hitágazat magyarázatában így foglalta össze mindazt, ami most számunkra lényeges: „Hiszem, hogy saját eszemmel és erőmmel nem tudnék Jézus Krisztusban, az én Uramban hinni, sem Őhöz eljutni, hanem a Szentlélek hívott el engem az evangélium által. Ő vi-

lágosított meg ajándékaival, Ő szentelt meg és tartott meg az igaz hitben, ahogyan a földön élő egész egyházat is elhívja, gyűjti, megvilágosítja, megszenteli és Jézus Krisztusnál megtartja az egy igaz hitben. Ebben az egyházban nekem és minden hívőnek naponként minden bűnt bőséggel megbocsát, az ítélet napján engem és minden holtat feltámaszt, és nekem minden Krisztusban hívóval együtt örök életet ad. Ez így igaz!”

Nézzük meg, hogy miként valósul meg közöttünk a Szentlélek munkája!

1.) A Szentlélek Krisztushoz vezet minket. Ezt a folyamatot hívjuk megtérésnek. Ebben óriási szerepe van a Szentléleknek: „Hiszem, hogy saját eszemmel és erőmmel nem tudnék Jézus Krisztusban, az én Uramban hinni, sem Őhöz eljutni, hanem a Szentlélek hívott el engem az evangélium által...”

Jelen van-e a Szentlélek Orosházán? Feltehetjük így is a kérdést: Vannak az utóbbi években megtért, életüket Krisztus kezébe lerakó új testvéreink? Mivel ez a folyamat csak a Szentlélek segítségével történhet meg, így – ha voltak megtérések – akkor jelen kell lennie!

Képzeld el, testvérem, a templomot, nézz körbe és válaszolj te magad erre a kérdésre! Hány új arcot látsz? Hányan tettek bizonyosságot neked, hogy Krisztussal találkozta az elmúlt néhány évben, hónapban? Mennyire tudunk örülni, ha olykor-olykor egy ilyen emberrel megajándékoz minket az Isten...

2.) Ha szétnéztünk „kifelé”, nézzünk egy kicsit „befelé” is. Nézzük meg azt, hogy miként van jelen a Szentlélek a mi életünkben. A Szentírás és Luther tanításán keresztül az látjuk, hogy a Szentlélek napi szinten megerősíti a kapcsolatunkat Krisztussal. Mindezt úgy éri el, hogy rámutat bűneinkre, felragyogtatja az emberek előtt a bűnbocsánat ajándékát, és feltámasztási hitet ad a szívünkbe.

Jelen van-e Krisztus a hétköznapijainkban, döntéseinkben? Át tudjuk-e élni az igazi bűnbánatot, amikor úrvacsorát veszünk? Megszokott, kissé talán unott léptekkel megyünk-e mindig az oltárhoz, vagy átéljük az úrvacsoravétel végtelen csodáját? Van-e feltámasztási hitünk, olyan, amely kiállja a gyász és a fájdalmas búcsúzás próbáját is?

Képzeld el, testvérem, a templomot, lásd önmagadat, ahogy ott ülsz a padban, s válaszolj te magad erre a kérdésre!

3.) A Szentlélek harmadik csodálatos munkája, hogy közösséget teremt. A Krisztussal találkozott embereket közel

viszi egymáshoz, megerősíti őket, egymást szolgáló, egymásért imádkozó közösségé teszi. Ilyen-e a mi gyülekezetünk? Imádkozunk-e otthon egymásért, a lelkészekért, a betegekért, a templomban mellettünk ülő emberekért?

Képzeld el, testvérem, a templomot, lásd magad, ahogy ott ülsz a padban, s tedd fel a kérdést: Milyen a kapcsolatom a körülöttem ülő emberekkel?

Ülj le, testvérem, és gondold át őszintén ezeket a kérdéseket. Engedd, hogy a Szentlélek munkálkodjon a szívedben és megmutassa, hogy mi akadályozza az Ő munkáját az életedben. Engedd, hogy a Mester úgy beszélgesse veled, mint Nikodémussal. Amikor a Szentlélek egyik munkájáról, az újjászületésről beszélgetek, Jézus így felelt neki: „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.” Itt kezdődik minden, mert a legfontosabb kérdés nem az, hogy a Lélek jelen van-e Orosházán, hanem az: jelen van-e a te életedben? Újjászületett ember vagy-e? Ha igen, akkor Isten megváltott gyermeke vagy, aki személyes kapcsolatban van a Szentlélekkel! Ha látsz megtért embereket magad körül, ha kegyelemből élő, bűnös ember vagy, ha élő közösségnek tartod a gyülekezetünket, akkor a te életedben jelen van a Szentlélek!

Jelen van a Szentlélek Orosházán? Leírom saját válaszomat is, hogy ne csak kérdezzek, ne csak az Olvasóra bízam a válasz megtalálását: Szerintem jelen van a Szentlélek Orosházán, de nagyon kevesen akarják észrevenni, befogni csodálatos szelét a vitorlájukba. Inkább maguk küzdenek, eveznek, gyötrődnek, terveznek, szerveznek, próbálkoznak... Ennél sokkal nagyobb, csodálatosabb és mélyebb a Lélek munkája, mint amennyire mi részesülünk belőle. Olykor-olykor egy-egy Reménység Istentiszteleten, vagy más alkalmon, lekipásztori beszélgetés közben szinte kézzel foghatóan érezzük a Lélek áldott jelenlétét, de ennél sokkal többre lenne szükségünk, s remélem, ennél sokkal többre is vágyódunk! Egy keresztyén énekkel együttimádkozva vallom:

*„Messze tőlem gyenge moraj szól,
mint egy távoli mennydörgés.
Érzem, hogy Szellemed átjár...
terhem könnyű már, terhem könnyű már!
Érzem csontjaimban már az ébredést,
s hogy minden tékozló fiú visszatér!”*

Édesanyám pünkösdi rózsái

Gyermekejjel sokáig nem tudtam, mitől is ünnep a pünkösd. Vagy ahogyan otthon mondtuk: piros pünkösd napja. Szüleim a húsvéti ünnepeknél nehezebben birkóztak meg a magyarázatával. Az is lehet, úgy gondolhatták: korai még egy gyereknek erről beszélni, hisz' úgy sem értené meg, nem olyan egyszerű, mint ami húsvétkor történt: „Nincs itt, mert feltámadott.” [Mt 28,6]

A pünkösdi királyságról viszont hallottam egyet-mást. Első elemista koromban osztálytársaimmal együtt ott ültem pünkösdkor az evangélikus templomban. Ekkor, az ünnepi istentiszteleten hallottunk először arról, hogy a keresztyének ezen a napon a Szentlélek eljövételét ünneplik. Megtudtuk a prédikációból, hogy az első pünkösd alkalmával a Szentlélek lángnyelvek alakjában ereszkedett

le az apostolokra. Mi, gyermekek – azt hiszem – ettől kicsit meg is riadtunk. Későbbi kérdésekre Nagypám a Szentlélek érkezésének köznapibb formájával állt elő: a Szentlélek Isten ujjá, amivel megérintette az embereket.

Felnőttkori érdeklődésemből a népszokások iránti tudakozódás sem maradt ki. Tavasz népszokásainkról tudható, hogy második nagy ciklusa a májusi-pünkösdi ünnepkör. Pünkösd a kiteljesedett tavasz nagy keresztyén ünnepe, amely – akár csak a húsvét – két napos időtartamával is kiemelkedik az ünnepek sorából. A pünkösdikirály-választás történetileg dokumentálható szokásaink közé tartozott. Már a 16. században pünkösdi királyságnak nevezték az értéktelen, múló hatalmat, s feltehető, hogy maga a szokás jóval régebben is ismert volt hazánkban. Ugyancsak ebben a században az észak-magyarországi zsinati határozatok többször is megtiltották, hogy régi szokás szerint királyt válasszanak, táncoljanak pünkösd napján. E tilalmakból egyértelműen az derül ki, hogy népszerű szokásról volt szó. Későbbi időkben is, ahol hagyományként fennmaradt, ott pünkösd vasárnapján zeneszóval köszöntötték a lakosokat. A gyermek és felnőtt csoportok pedig pünkösdi éneket énekelve vonultak utcára:

*Mi van ma, mi van ma?
Piros pünkösd napja,
Holnap lesz, holnap lesz
a második napja...*

A gyermekek pedig a következő kezdetű rigmust mondogatták:

*Én kicsike vagyok,
Nagyot nem szólhatok,
Mégis az Istennek
Dicséretet mondok...*

Arra is jól emlékszem, hogy a húsvéti üdvözlőlapok után – amikor elkövetkezett az ideje – pünkösdi képeslapokat hozott nekünk a postás (közülük néhány máig megmaradt családunk gyűjteményében, kettő itt is látható).

Legszebb emlékeim egyike az édesanyám kertjében nyíló pünkösdi rózsákhoz kötődik. Mivel pünkösd a húsvétal együtt változó időpontú ünnepeink közé

tartozik, a sok virág közül a pünkösdi rózsza volt az, amelynek virágba bomlását izgatottan lestük-vártuk. Vajon kinyílnak-e az ünnepekre? Reméltük, nem későbbben és nem korábban nyílnak, mert akkor idő előtt elhullajtják szirmaikat. Vi-

rágünnep volt nálunk, mikor édesanyám kertjében a pünkösdi rózsák illatozni kezdtek.

Sokszor vannak pillanatok az ember életében, amikor úgy érzi, azt gondolja, hogy egyedül van. Leginkább akkor vagyunk így, ha egyre csak a szívünket eltöltő gondoknál, aggodalmaknál időzünk. Nincsen földi halandó, aki féltve őrzött titkokat ne hordozna magában. Közömbös arccal járunk-kelünk sokszor csak azért, hogy valamiképp el ne áruljuk mi az, ami bensőnkben zajlik. Ismét pünkösd van, vajon eljut-e szívünkig annak a régi pünkösdnek a csodája?

VERASZTÓ ANTAL

Hősök napja Kardoskúton

2010. május 23-án, 14 órától a kardoskúti evangélikus templomban ünnepi istentisztelet tartunk, amelyen Deák László lelkész szolgál igehirdetéssel, keresztyén könnyűzenével pedig az orosházi fiatalok. Utána beszédet mond Dr. Dancsó József országgyűlési képviselő, orosházi alpolgármester, az OVÁI és PSZI kardoskúti tagintézmény diákjai versmondással és énekkel készülnek. Megkoszorúzzuk a világháborús emlékműveket, ezután szeretetvendégséggel zárul a nap. Szeretettel hív és vár mindenkit a leánygyülekezet vezetősége.

Fürst Ervinre és Sass Ferencre emlékezünk

Erős vár a mi Istenünk! Város- és egyházalapításunk 266. évfordulóján köszöntöm az evangélikus gyülekezet minden jelenlévő tagját, Fürst Ervin nagytiszteletű úr és Sass Ferenc tanító úr családjának képviselőit, kedves vendégeinket.

1994-től esztendőről esztendőre megállunk itt április 24-én, illetve az évfordulóhoz legközelebb eső vasárnapon. Előbb a mögöttem elhelyezett obeliszket állítottuk fel a települést életre hívó ősök tiszteletére, majd 1995-től évente egy-egy követ emelünk egykori parókus lelkészeinknek és egy-egy érdemes tanítónknak.

Ma Orosháza alapítóra emeljük tekintetünket. Azokra, akik hitük megtartása miatt hátrahagyták mindenüket, s a Tolna megyei Zombárol elindultak a rengeteg veszélyt és rejtélyt jelentő felfedezőútra, a soha nem tapasztalt ismeretlenbe. Istenben bízva és reménnyel telve indultak el egyszerű ló vagy ökör vontatta szekerekkel meghódítani az ország ismeretlen szegletét, szembesülve egy egészen új életformával. Úttalan utakon vándoroltak, átjöttek a Dunán, a Tiszán, kétszáz kilométert megtéve érkeztek a teljesen elnéptelenedett orosházi pusztára. 1743/44-ben egy ilyen út több napig tartott, ami egész életre szóló élmény és döntés volt.

A dimbes-dombos Tolnából érkezett jövevények körbejárták a termékeny, sík földterületet, megjelölték a nevezetes hátrészeket. Ideiglenesen felhúzott sátrak mellett azonnal szerény hajlékot építettek. Megszervezték a falu vezetését, ugyanakkor megalapították az evangélikus egyházközséget. Szellemi vezetőjük, a tudós Dénes Sándor tanító mellett megválasztották Orosháza első bíróját, Szalai János személyében és az első jegyzőt, Kis Ferencet. Hívásukra rövidesen megérkezett a német és holland egyetemeket végzett tekintélyes, fiatal, energikus lelkész, Horváth András. (Most augusztusban emlékezünk majd arra, hogy pontosan 225 éve fejezte be egész Orosházára áldást jelentő pályafutását.)

Az új honfoglalók három esztendőre mentességet kaptak a Harruckern bárónak fizetendő dézsma és közterhek alól. A kis közösség egymásra volt utalva, minden munkában segítettek egymást, szépen gyarapodtak. Közös volt sorsuk és evangélikus hitük. Történelmet írtak. Összetartoztak. Ennek a szilárd hitnek és összetartozásnak eredménye, hogy az alapítás után 266 esztendővel Orosháza ma is áll.

Mint a bevezetőmben említettem már: 1995 óta hagyomány, hogy a város- és egyházalapítók előtt tisztelegve egy beiktatott lelkésznek és jeles tanítónak állítunk emléket. A 31. kövön Fürst Ervin lelkész, a 32. kövön Sass Ferenc tanító neve szerepel. Mindketten érdemesek a mai kor hálás emlékezetére.

Fürst Ervin a történelmi és művészeti emlékekben gazdag felvidéki városok egyikében, Szepesolasziban született 1900. november 18-án. Ősei a szepességi szász népcsoporthoz tartozó cipszerek.

Édesapja, Fürst János vállalkozó kedvű, törekvő mészáros mester, édesanyja, a felsőbb leányiskolát végzett, művelt és mélyen vallásos Schütz Laura. A gyönyörűséges kis településen évszázadokig békesen együtt éltek a németek, a magyarok, a tótok.

Fürst Ervin a szepesolaszi négy elemi iskola elvégzése után nyolc évig az iglói gimnáziumban folytatta tanulmányait, 1919-ben érettségizett. A magyarok számára tragikus következményekkel járó trianoni diktátum véget vetett a békes együttélésnek. A frissen húzott határt szöke lépte át, megkezdte tanulmányait a budapesti Teológiai Akadémián. Három évet töltött szorgalmas tanulással, letette az alapvizsgát. Időközben szülei meghaltak, ő pedig két barátjával, a későbbi püspök, Ordass (Wolf) Lajossal és Raab Mihállyal úgy döntött, hogy a negyedik évfolyamra a hallei egyetem teo-

lógiai fakultására iratkozik be. Ennek eredményes elvégzése után Budapesten szakvizsgázott, majd 1924-ben dr. Raffay Sándor püspök a Deák téri evangélikus templomban lelkésszé szentelte.

Az elkövetkező évtized a tapasztalatgyűjtés időszaka volt. A friss diplomás pap a pesti német egyház segéd-, majd az egyetemes egyház missziói lelkésze. Szolgált az egyetemes egyház irodájában, az alakuló vecsési, monori és szolnoki gyülekezetekben. Hosszabb időt töltött Németország legnagyobb tengeri kikötőjében, Hamburgban, ahol a magyar kivándorlók lelki gondozását látta el.

1926-ban a püspök megbízta a szomszédságunkban lévő nagymágocs-árpádalmi egyházközség szervezésével. A sok fáradtsággal járó szolgálatot négy esztendőig végezte. 1930-ban fél évre átvette a budapest-kelenföldi egyház hivatalát segédlelkészi minőségben, majd a budavári egyházhoz rendelte Raffay püspök, hogy mint helyettes lelkész munkálkodjon a gyülekezet békéjén.

1932-ben a templomépítő szentotnyai lelkész, Csermák Elemér nyugdíjba vonulása után Fürst Ervint választotta meg a gyülekezet parókus lelkésznek. Ezzel egy időben a Bécsi kapu téri templomban házasságot kötött Szerémi Ilona okleveles tanítónővel. Az idők folyamán öt gyermekük született, akik ma is mindnyájan élnek: Enikő és Ilona Orosházán, Beáta Budapesten, Ervin és Árpád Németországban.

Időközben Orosházán, 44 éves korában váratlanul meghalt Kálmán Rezső lelkész. 1934. július 1-jétől az egyéni és a családi életében is példamutató magatartást tanúsító, jó pásztor hírében álló, a Biblia üzenetét hitelesen tolmácsoló Fürst Ervint hívták meg a felvégi parókia lelkészének. A hatalmas orosházi gyülekezetben kiemelkedő képességének megfelelő feladatokat kapott Kovács Andor esperes és Horémusz Pál mellett.

Lelkiismeretesen készült a prédikációira, a keresztelezésekre, az esküvői szertartásokra, a temetésekre. Szívesen tanította a konfirmandusokat, tartott bibliaórákat, látogatta a családokat, a betegeket, szervezte a gyülekezet különböző alkalmait, végezte az adminisztrációt.

Művelt, fegyelmezett, kiegyensúlyozott ember volt. Mint igazgatólelkész, sokat fáradozott az orosházi evangélikus gimnázium 1937-es létrehozása érdekében, az iskola folyamatos működésének megteremtéséért. Hosszú évekig volt a községi képviselő-testület tagja, a 48-as

kör dísztagja, a Kisbirtokos Szövetség tiszteletbeli elnöke, 1946-tól belmissziói alesperes.

A szélsőséges eszmékkel soha nem azonosult, elutasította a jobb- és baloldali túlkapásokat. Így a hat és fél hónapig tartó náci megszállás idején, majd a szovjet diktatúra évtizedeiben is gyanakvás kísérelte lépteit.

1995-ben látott napvilágot Fürst Ervin válogatott igehirdetéseiből egy kötet, *Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz* címmel. Egyik lánya, Fürst Enikő írta: „Igehirdetéseit a felkészülés óráiban gondosan legépelte. A holt betűk megőrizték gondolatait. A szószéken az élő beszéd széttépte a korlátokat, kötetlenül szárnyalt, betöltve a templom csendjét, megérintve a lelkeket.”

Idézem a kiadvány lektoráló dr. Hafenscher Károlyt is. „Hit, értelem és szerető szív együtt érezhető szavaiból. Hite nem hivalkodik, hanem bizik, értelem, tanultsága nem fitogtatásra szánt, segítő szíve ott dobog szavaiban, de sohasem érzélgős, népe iránti szeretete nyilvánvaló.”

Fürst Ervin bátor hitvalló volt, nem sikerült megfélemlíteni, 1956-ban nyíltan azonosult a forradalommal. Az egyházak elsorvasztásán munkálkodó diktatúra igyekezett elhallgattatni, 62 éves korában – akarata ellenére – nyugdíjazták. Ezután még közel negyedszázadig nyugdíjasként élt Orosházán, 1987. január 25-én halt meg. Néhány nappal előbb elhunyt feleségével együtt temették el az Alvégi temetőben.

Lukács evangéliuma 12. fejezete 48. versét idézem: „Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.”

Egyháztörténeti emlékparkunk 32. köve Sass Ferenc tanító nevét őrzi ezután. Munkásságáról idézek az 1909 júliusában megtartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvéből, Freitág János iskolai körlelkész jelentéséből: „Június 11-én a Felvégi III–IV. osztályú leányiskolában jártam, ahol a tanító Sass Ferenc. Beiratkozott 102 növendék, évközben eltávozott 1, maradt 101, megjelent a vizsgán 95, ami 95 százalékos arány. A tanulók rajzai megfelelőek, írások jók, tiszták, a nyelvtani gyakorlatok gondosan vannak javítva. A növendékek minden tekintetben szép eredményt mutattak be.”

Ugyanott az összegzésben azt olvashatjuk: „A tanítói kar minden egyes tagja versenyzik egymással a lelkiismeretes munkálkodásban, a szép, nemes tanítói hivatásnak hű, pontos betöltésében. A tanító urak igyekezete, törekvése a rájuk bízott gyermekeknél nemcsak az értelem fejlesztésére, tökéletesítésére, hanem a szív és lélek nemesítésére irányul. Nagy gondot fordítanak az egyházas szellem ápolására, szívét-lelket nemesítő vallásosságot, hitbuzgóságot fejlesztő egyházi énekek tanítására. A gondjaikra bízott gyer-

mekekben nemcsak értelmes polgárokat, hű honfiakat, hanem buzgó, hithű egyháztagokat is nevelni igyekeznek.”

Az 1891-től 1931-ig egyházközségünknel tanító Sass Ferenc rövid pályaképét eddig még nem rajzolták meg. Mit sikerült összegyűjtögetnünk róla? Ősei több nemzedékre visszamenően tanítók, apja Sass István, édesanyja a fél évszázadig Orosházán élő Sántha Erzsébet, a híres énekköltő, Sántha Károly sárszentlőrinci lelkész unokatestvére. Ferenc még Kecskeméten született 1867. június 20-án. A négy elemi osztályt Hódmezővásárhelyen, az ötödiket már Orosházán végezte. Innen a felvidéki Eperjesre küldte apja egy esztendőre, majd a szarvasi gimnáziumban tanult három tanéven át, aztán a patinás soproni evangélikus tanítóképzőbe vezetett útja, ahol 1887-ben szerezte meg oklevelét.

Bakonyszombathelyen kezdte pályafutását, majd 1888 ősztől hazakerült Orosházára, a Kéthosszúrosi iskolába, tanyai tanítónak. 1891 januárjában feleségül vette Veres Juliannát, Veres József esperes, országgyűlési képviselő testvérhúgát. Már az év június 28-ától az orosházi egyházközség tanítója. Ahogyan apja, nagyapja, ő is komolyan vette hivatását.

Az Orosházi Evangélikus Egyházközség szabályrendelete leszögezte, hogy a tanítói karnak mindent teljesítenie kell,

amit a magyar népoktatási törvény megkövetel tőlük. További elvárás volt, hogy a tanítók jó példával járjanak elől, tiszta erkölcsi életre neveljék az ifjúságot.

Sass Ferenc az 1909/10-es tanévben az orosházi evangélikus iskolák igazgatója, tanítója volt. 1893-tól 1919-ig közismereti tárgyakat tanított a községi ismétlőiskolában, hosszú ideig számvizsgáló bizottsági tag volt az egyházközségnél, valamint szerepet vállalt még a békési egyházmegye gyámintézeti bizottságában is.

Hat gyermekük született: Ferenc és Béla tisztviselő, Károly tanár lett. A mai idősebb nemzedék ismerte az Orosházán élő, szintén evangélikus tanító Sass Árpádot, sokan emlékeznek még Csermák Elemér lelkész feleségére, Sass Ilonka néniére is. Sass Ferenc legkisebb lánya, az 1930-as évek országos teniszbajnoka, Zsitva Zoltánné Sass Márta néni 2009-ben halt meg, életének 98. évében.

Sass Ferenc 45 évi tanítói munka után, négy évtizedes egyházi szolgálatot követően, 1931-ben vonult nyugdíjba a Tánccsics utcai iskolából. Felesége 1948 májusában, 6 két hónappal később, 1948. augusztus 8-án adta vissza lelkét Teremtő Urának.

Máté evangéliuma 12. fejezetének 35. versével fejezem be emlékkő-avató beszédemet: „A jó ember jó kincséből hoz elő jót, a gonosz ember gonosz kincséből hoz elő gonoszt.” Sass Ferenc egész életében a jóra törekedett, ez hatotta át cselekedeteit, erre oktatta-nevelte tanítványait.

Ma két újabb kővel gyarapodott egyháztörténeti emlékparkunk. Órizzuk és ápoljuk Fürst Ervin nagytiszteletű úr és Sass Ferenc tanító úr emlékét!

(Elhangzott 2010. április 25-én.)

KOSZORÚS OSZKÁR

Édesapám

Városunk és evangélikus gyülekezetünk 266. születésnapján testvéreimmel együtt elfogódtottan, Isten iránti hálával álltunk az ünneplő gyülekezet körében. Templomkertünk emlékparkjában két új emlékkő avatásának, megáldásának perceiben Fürst Ervin lelkész és Sass Ferenc tanító életére, szolgálatára emlékeztünk.

Édesapám, Fürst Ervin 1934-től 1962-ig tartó hűséggel, hivatástudattal, életre szóló elkötelezettséggel betöltött szolgálatára még ma is sokan emlékeznek szeretettel és megbecsüléssel. Köszönjük Istenünknek, hogy megérhettük, megélhettük ezt a napot, és köszönjük egyházközségünknek a méltó, szép megemlékezést!

FÜRST ENIKŐ

Orosháza 266 éves lett

Kedves Vendégek, Gyülekezet! Valóban: 1744. április 24-e 266 évvel ezelőtt volt. Öröm, hogy idén is itt lehetünk együtt az orosházi fúvósokkal, köszönjük a koncertet. Köszönettel vettük – mi, evangélikusok különösen is –, hogy a híres evangélikus korállal, énekkel, himnusz-értékű művel, az „Erős várral” (amit Luthernek köszönhetünk), kezdődött ez az alkalom. Ő alkotta, de nem a saját kútfője szerint, hanem a 46. zsoltár alapján: *„Isten a mi oltalmunk és erősségünk, mindig biztos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha megindul is a föld, és hegyek omlanak a tenger mélyébe; ha háborognak és tajtékznak is vizei, és tombolásától megrendülnek a hegyek A Seregek URa ve-lünk van, Jákób Istene a mi várunk. Jöjjetek, lássátok az ÚR tetteit, aki bámulatos dolgokat művel a földön. Csendesedjete el, és tudjátok meg, hogy én vagyok az Isten! Magasztalnak a népek, magasztal a föld. A Seregek URa ve-lünk van, Jákób Istene a mi várunk.”*

Jókai Mór ír róla A lőcsei fehér aszszony című regényében: „Milyen hatása van ennek a zsolozsmának minden emberre! Hogy kiszáll a lélek minden arcra; úgy tetszik, mintha világosságot sugároznának ki. A gyermekekből férfiak, a férfiakból hősök, a nők kintanúk (martyr) lesznek. A lelkesedés szent tüze gyújtogat. Erős várunk nekünk az Isten! Benne van e dalban minden, ami ezt az embert a föld sarából felemeli: a szabadságvágy, a hazaszeretet, a testvérvonalom, az önfeláldozás, a jellemerő, egészen fel az Isten-imádásig! Kihívás a haragos bálványok ellen, akár e földön laknak, akár a túlvilágon. S mikor elvégzi a falrengető strófát a közönség, az a festett kép ottan a rámban, Luther maga egyedül még tovább éneklizt.”

Következik a magyar himnusz, amit nem kell bemutatni. Annak is a mély valóságosság a lényege, egy fájdalmasan kérő sóhaj: „Isten, áldd meg a magyart!”. Ennek is megvan az aktualitása. Azon kívül, hogy himnusz, olyan történelmi egybeesés is van, hogy Orosháza 266 éves, az Erkel Ferenc által megzenésített Himnusz pedig éppen 166 éves, ugyanis Erkel Ferenc 1844-ben zenésítette meg Kölcsey 1823-ban alkotott versét. És van mit tanulni belőle! Már ha csak arra a részre gondolunk, miután egy sor dicsőséges eseményről van szó, még Bécs büszke vára is félté Mátyást, „Hajh, de bűneink miatt // Gyúlt harag kebledben”!

Említsük meg azt a fontos tény is, hogy a közeli Gyulán 200 éve, 1810. november 7-én született Erkel Ferenc ma-

gyar zeneszerző, karmester, zongoraművész. Nagyon fontos lenne Erkel világában is elmélyedni, de most nem ennek van itt az alkalm. Ám egy nagyon fontos dolgot felidézek, éppen a Bánk bánból, Tiborc panaszából, és nagyon elgondolkodtató igehirdetés szólal meg ott, én gyönyörűnek tartom, Erkel Ferenc hatalmas üzenetének. De mit is énekel Tiborc. Idézem az opera szövegét:

„Tanítóm az éhség, // Mely lopni kényszerít... // Először ma éjjel // Próbálkoztam itt. // Mert aggott nőm beteg, // A lélek tartja csak. // Sok gyermekem, ha sír, // Nincs betevő falat. // Miként adjak segélyt? // Úgy törtem ősz fejem, // Besompolyogtam éjjel // A várba csöndesen... // Mind tárho, nyitva leltem // A sok királyi termet, // A bor patakban folyt... // Daloltak, zene zengett... // Gondoltam találok ott // Hulladékokat, // S végre majd jól tartom // Éhes családomat. // Egy tálra... rátevéem... kezemet... // Megfogtam... ah... // De Isten látja fenn // Az égben szívemet: // A lelkiösmeret // Nem vitt rá engemet!”

Erre Bánk ráerősít, megismétli a nagy tételt:

„De Isten látja fenn // Az égben szívemet, // A lelkiösmeret // Nem vitt rá tégedet!”

És Tiborc engedelmesen megismétli erkölcsi hitvallását:

„De Isten látja fenn // Az égben szívemet, // A lelkiösmeret // Nem vitt rá engemet!”

Érhető a hatalmas üzenet: ha tudom, hogy Isten látja fenn az égben szívemet, sok mindenre nem visz rá a lelkiismeret. Én így is tisztelgek Erkel Ferenc előtt.

De tisztelgek a zombai ősök előtt is. Mert ők tényleg istenhitük, evangélikus hitük miatt jöttek ide. S ez a múlt = történelem. De nemcsak történelem, és nemcsak múlt, hanem – egy képpel – ez az egész olyan nekünk, mint a fának, a növénynek a gyökérzete. Ne vágd el a gyökeret, mert akkor elpusztul a fa. Gyönyörű őszövetségi kép: Még a fának is van reménye: ha kivágják, újból kihajt, és nem fogynak el hajtásai (Jób 14).

A múltunk nemcsak történelmünk, hanem éltető gyökérzetünk! Forrásunk a gyökeres múltunk, és felettünk az Isten, ki látja fenn az égből szívünket. (Elhangzott 2010. április 23-án.)

Kedves Orosházi Evangélikus Testvérek!

Helyettetek senki sem fogja azt ünnepelni a településalapítás évfordulója alkalmából, ami valójában történt – idén – 266 évvel ezelőtt. Az Orosházi Élet első oldalán kezdődő beszámoló ugyan „az ősök hitét” emlegeti programsoroló írásában, de még csak utalás sincs arra, hogy kik lehettek ezek a bátor, áldozatkész hősök, akik hajdan hitük érdekében anyagi áldozatot hoztak. Pedig „ők tényleg istenhitűk, evangélikus hitük miatt jöttek.”

A fájdalmasan fogyatékosan látogatott április 25-ei istentisztelet után Koszorús Oszkár két nagyszerű – időben is imponáló – előadást tartott néhai Fürst Ervin nagytiszteletű lelkész úrról, és néhai Sass Ferenc tanító úrról. Az istentiszteleten a hajdani neves és áldott emlékü lelkész utódainak egy része is jelen volt. Minden tekintetben fontos ünnepé kellene tenni a településalapítási dátumot az orosházi evangélikus gyülekezetben, egyszerűen példaeértéke miatt.

Egy ilyen ünnepen, emléknapon itt kellene lennie a teljes presbitériumnak, képviselő-testületnek, oktatási intézményi munkatársnak, és minden evangélikus gyülekezeti tagnak, mert ezt a történelmi emléket nagyon meg kellene becsülni. Azt a történelmi tény, hogy ezt a települést evangélikusok alapították, hitük miatt.

Javasolom az egyházköztség vezetőségének, a presbitériumnak, a képviselő-testületnek: hozzon határozatot arról, hogy ezután évről évre odaadóan, lelkiileg megfelelően felkészülve, az ősök hite iránti tisztelettel kiemelt ünnepi istentiszteleten emlékezzen meg erről a különleges szellemi töltetű alkalomról. Mert helyettünk senki sem fogja azt ünnepelni a településalapítás évfordulója alkalmából, ami a – történelmi – valóságban történt.

RIBÁR JÁNOS

Az ünnepek rangja

Harangszó újságunk első oldalán olvasható egy furcsa cím: „A legfontosabb ünnep”. Ez azt jelentené, hogy az össze többi ünnep elvesztette volna a rangját? Azok kevésbé fontosak? Ezen a félreértésen szeretnék most segíteni. Címként itt és most azt is adhattam volna, hogy „A legfontosabb ünnep II. rész”. Nem mentegetőzni szeretnék, hanem a kereszttyén, üdvtörténeti ünnepek besorolását célozom meg ezzel a pár sorral. Az újságunk első oldalán található írás végső mondanivalója az volt, hogy a pünkösdöt az teszi fontossá, hogy eseménye nemcsak külső, ún. objektív események, történések sorozata. Ezt az ünnepet lelkünkben kell és lehet átélni, tehát belülről megtapasztalható valóság. A karácsony és a húsvét az ember körül történő szent eseménysor, de a pünkösd bennünk történik, ezért legfontosabb számunkra.

Ennek ellenére mégis szeretnénk mindegyik üdvtörténeti ünnepnek visszaadni a rangját, hogy érezzük azok fontosságát, nélkülözhetetlenségét, és így igazítsuk magunkat az ünnepek értékeléséhez. Ha a pünkösd a legfontosabb, akkor miben lehet „leg” a karácsony és a húsvét? A válasz egyszerű.

Legszébb kereszttyén ünnepünk a karácsony. Legkomolyabb és drámai ünnepünk a passió hete és a feltámadás. Legfontosabb ünnepünk a pünkösd.

Lényegüket tekintve mindegyikük meghatározza a hozzájuk való viszonyulásunkat is. Az embernek mérhetetlenül nagy vágya van a szépség, az esztétikum után, talán ezért is legszébb és legnépszerűbb ünnep a karácsony. Jézus Krisztus születéstörténetének egyetemes hatása már abban is megmutatkozik, hogy ebben az esetben sikerült a legjobban elszakadni az eredeti tartalomtól (vagyis Jézus születésétől, Máté és Lukács evangéliuma szerint), és lett belőle általános értelmű ünnep a szeretetnek. Nemcsak hívők, de Istent nem ismerők is karácsonyfát állítanak, ajándékoznak, beleélik magukat a szentimentális karácsonyi hangulatba. Csillagszórók, gyertyák, lágy zene, kalács- és fenyőillat, és ilyenkor mindig illendő kimutatni a szeretetet. Persze éles fényben az árnyékok is sötétebbek. De nem az árnyék a lényeges, hanem mindaz, ami legszébbé teszi az ünnepek között a karácsonyt. Szépsége átlépi a bibliai határokat, megérinti a szíveket, s mindenki meghatódva hallgatja a Csendes éjt vagy egyéb karácsonyi éneket. Ezért is igyekszünk tapintattal figyelemztetni gyülekezeteinket, vigyázat: bele

ne navigáljuk magunkat a túlzottan is érzélgős hangulat üres zsákutcájába, mert akkor arról feledkezünk meg, Aki miatt, és Akinek köszönhetően lett és van a karácsony. Legszebb ünnep, csupa esztétikum zenében, betlehemesben, de ételben és italban egyaránt.

Legkomolyabb drámai ünnepünknek kettős osztása van. Nagyhét drámája, Jézus passiója, a szenvedéstörténet és a feltámadás. Fenséges méltóságú nagycsüdtörtök, amikor megszületett a második szentség, az úrvacsora, az oltári szentség. És éjfél után elszabadult a pokol. Isten Fia mindent méltósággal viselt: a gúnyt, az ütlegeteket, a kereszt cipelését, sőt a Kálvárián – úton a Golgota felé – összeesett. Csak néhány asszony sajnálta és könnyezte meg. Cirénei Simon sem szabad akaratából vitte tovább a keresztet a tántorgó Jézus előtt.

Minden nagypéntek megrendültté teszi a hívő lelket, és szent komolysággal borul le az Úr Jézus előtt, hogy volt ereje bemutatni érettünk és miattunk, bűnösök miatt a megváltó áldozatot. A fekete oltár- és szószékterítő látványa is nagyon komollyá tesz, de mindez eszünkbe juttatja az Úr Jézus rettenetes útját, és hét szavát a keresztben.

Harmadnap pedig újra tanítványaihoz fordul. Isten feltámasztotta Őt, és megkezdődik (vagy éppen folytatódik) a csődöt mondott tanítványok felkészítése a nagy misszióra. Világmisszióra. Meg-

rendültség, komolyság, meghatódottság, majd lassan a felszabadult lélek meglátása: feltámadt. De még csak erőtlén felismerés, mert marad mindenki a zárt ajtó mögött. Már mondják, hogy feltámadt, de még csak egymás között, és még ott is újra és újra felüti fejét a kétség, a kételkedés, a hitetlenkedés. A missziói parancs is olyan csapat számára hangzik el, amelyikben a kétség jelen van. A Feltámadott Galileába rendeli őket: „Amikor meglátták őt, leborultak előtte, pedig kétségek fogták el őket.” [Mt 28,17kk] S nekik hangzik el a missziói parancs, hogy az egész világon hirdetni kell az evangéliumot.

Indulnak-e? Szó sincs róla. Majd ötven nap múlva történik egy szent fordulat szívünkben, amit a Szentlélek végez el. Nekünk is erre a szent belső és felső fordulatra van szükségünk. Mint Nikodémusnak, nekünk is újja kell (felülről jövő érintésre) születnünk (Jn 3,1kk). S ez a belső történés a legegyszisztenciálisabb történés az életünkben, ezért legfontosabb számunkra. Csak alázatosan várakozhatunk. Várakozunk, de szorgalmasan kérve, keresve, zörgetve: „Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitja.” [Mt 7,8] „Ha tehát ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad menynyei Atyátok Szentlelkét azoknak, akik kérik tőle?” [Lk 11,13] Ez a legfontosabb!

RIBÁR JÁNOS

Erő az erőtlenségben

Valakinek egyszer az az ötlete támadt, hogy használati tárgyakra bibliai idézeteket írjon, ilyen módon is terjesztve, hirdetve Isten Igéjét. Nekem is van néhány ilyen darabom. Kávémag gyakran iszom egyik kedves csészémből, amelyn ezt olvasom: „Ő az, aki erőt ad néked.” [5Móz 8,18] Erő... ízlelgetem a szót és elgondolkodom, mi is az erő? Milyen egy erős ember, és hogyan lehet valaki gyenge létere erős?

Mert az „erős” jelzőről első pillanatban fizikai erőtlől duzzadó „izomkoloszsusz” jut az eszünkbe, de második pillanatban már természetes, hogy az igazi erő valami egészen más. Az az erő, amit Ő, az Úr Isten ad nekem, nekünk, az nagyon-nagyon más! Ő a Lélek erejét adja nekünk. Azt az erőt, ami képessé tesz feladataink, kötelességeink teljesítésére, hi-

vatásunk, küldetésünk betöltésére, földi életünk terheinek elhordozására. Mert életünk minden napja, órája, perce igénybe veszi testünk és idegeink teherbírását, próbára teszi lelki erőnket.

Számtalanszor megtapasztaltam életem nehéz, vagy talán néha csak nehéznek érzett, gondokkal, fájdalommal, betegséggel terhelt óráiban Isten segítségét. Azt, amit csodának érzek és annak is nevezek. Azt az egyszerű tény, hogy minden körülmények között velem volt, s minden bajon, elviselhetetlennek érzett nehéz helyzetben átsegített. Erőt adott a terhek elhordozásához, életem folytatásához. Ő, az Úr az, aki azt mondja: „Elég néked az én kegyelmem...” Ő az, aki erőt ad nekem! Hála legyen neki!

FÜRST ENIKŐ

Keresztnevek enciklopédiája

Könyvismertetés

Alig egy esztendeje, hogy megjelent a „Keresztnevek enciklopédiája, A leggyakoribb női és férfinevek”, s most ennek testvérkötete, a „Családnevek enciklopédiája, Leggyakoribb mai családneveink” című és alcímű könyvet vehetjük kézbe. Ez utóbbinak egyik ismertetői oka, hogy városunk szülötte, Hajdú Mihály a könyv összeállítója, írója. Mint az alcím is mutatja, csak azt az 1230 nevet tartalmazza a könyv, amelynek előfordulási száma meghaladja az ezret. Ha a magyarországi családnevek teljes számához viszonyítjuk, ami jóval több százötvenezernél, nem sok név van a könyvben, de ez a néhány név a magyarság kétharmad részének, tízmilliónyi embernek a nevét tartalmazza! Ez azért lehetséges, mert a nevek kisebb részét viselik nagyon sokan, némelyiket (*Nagy, Kovács, Tóth, Szabó, Horváth*) kétszázezernél is többen, nagyobb részét pedig csak néhányan, egy-két család vagy éppen egyetlenegy személy.

A könyv bevezetése ír a családnevek fajainak kialakulásáról. Bibliai és oklevélbeli példákkal bizonyítja, hogy több ezer évvel ezelőtt, meg a magyar Árpád-korban is ugyanazokkal a módszerekkel különböztették meg, pontosították az embereket, mint Magyarországon a 14–15. században kialakult családnevekkel. Egyik legelterjedtebb forma az apa nevének említése volt. Ezt használták a zsidók egészen II. József névrendeletéig, 1787-ig, de a mohamedán vallású török és arab országok is, egészen a 20. század közepéig. A magyar családnevek között is ezek a legnagyobb számúak, az összesnek majdnem 10%-át teszik ki. Közöttük két csoportot különböztet meg a könyv. Egyik a pogány eredetű, magyar vagy ótörök közsói jelentésű neveké – *Bella, Borza, Csaba, Csák, Farkas, Fasang* (←*Farsang*), *Kós, Magony* stb. –, a másik pedig az egyházi eredetű apaneveké: *Ágoston, Dénes, Kristóf, Lénárt, Menyhárt, Móroc* stb. A leggyakoribbak közöttük azok, amelyek a családnevek kialakulásakor éppen a legkedveltebb keresztnevek voltak: *Simon, Gál, Balázs, Barta* (←*Bertalan*), *Lukács, Orbán, Márton, Fülöp* stb. A Bibliában is megtalálhatók már a származási helyről való megkülönböztetések – *Haroritból való Sammoth, Pelonból való Heles, Thecoabéli Hira* stb. –, s ez a típusú pontosítás az oklevelekben is gyakori volt (1296: *Martun de Leles procurator Conradi de Owar* stb.). Ez a névtípus különösen fontos település-

történeti adatokat tartalmaz az országban többször is előfordult nagy átköltözésekre, menekülésekre, visszatelepülésekre vonatkozóan. Különösen a török hódoltság legelső évtizedeiben és annak második szakaszában, a 17. században pusztították, irtották vagy készítették menekülésre a lakosságot. Ekkor kapták az *Alföldi, Bácskai, Csanádi* stb. családnevet sokan, majd visszatelepüléskor a *Felföldi, Zalai, Baranyai, Tolnai* stb. nevet, de akiknek jól ismerték a városát, faluját, az *Győri, Szokolai, Szentesi, Csongrádi* stb. nevet kapott. (A jellegzetesen orosházi *Csepregi, Kabódi, Lődi, Lövei, Rajki, Sitkei, Szemenyei, Zsedényi* stb. nevek korábbiak. Akkor keletkeztek, amikor őseik ezekről a településekről Győr környékére vagy éppen Győr várába menekültek, s végvári szolgálatba álltak. Az is fontos, hogy milyen települések neveiből nem alakultak családnevek. Valószínűleg a török előtti Orosháza és környéke lakosait vagy rablancra fűzve hajtották el a krími tatárok az 1590-es években, vagy lemészárolták a település egész lakosságát, mert meglehetősen kevés az *Orosházi* (289) és még kevesebb a *Gerendási* (36), *Szenttornyai, Szenttornyai* (23), *Csáköi/Csáka* (6) családnev a magyar névkincsben (különösen az 1276 *Csongrádi*, 1908 *Hódi*, 2250 *Szentesi* mellett). Pedig ezek a települések nagyjából mind azonos nagyságúak voltak a 16. század közepén készült török adóösszeírások szerint.

Nagyon sok a foglalkozási eredetű családnev is, de nem csupán a mindenütt megtalálható *Kovács, Szabó, Varga, Molnár, Takács, Szűcs, Mészáros*, hanem a *Csizmadia, Gombkötő, Szűrszabó, Lakatos, Pintér* (*Binder*, vagyis „kádár” jelentésű, famunkálatokkal foglalkozó), *Asztalos, Ács, Bognár*, vagyis nagyfokú munkamegosztásra utaló családnevek. A *Cserepes, Égető, Gelencsér, Göröncsér, Korsós, Tálás* mind agyagból készült edények égetésével, készítésével foglalkozott. A magyar nyelv mindig nagyon szemléletesen, élénken tudta kifejezni magát nemcsak szólásaiban, közmondásaiban, hanem a nevek megalkotásában is. Ezt mutatják a szimbolikus nevek, amikor a termék maga utal a kézművességre: *Csuka, Harcsa, Kárász, Pozsár* (a ponty régi neve volt), *Kökény, Makk, Eke, Kapa, Kasza, Kerék, Guba, Suba, Rosta, Szita* stb. Hasonlóképpen fontosak a tisztségnevek is, hiszen a valaha bíróságot viselt emberek később (és leszármazottaik is) megtartották a *Bíró* ne-

vet. Sokan ide sorolnák a *Császár, Király, Gróf, Pap* neveket is, pedig ezek inkább a névben szereplő méltóságok, foglalkozások jobbágyai, szolgálatában álló vagy udvartartásához tartozó személyek leszármazottai. Ritka közöttük a hasonlóság viselkedésben, öltözködésben az őket utánozó személyek megnevezésére alakult családnév. Érdekesek a muzsikára vonatkozó nevek, amelyeknek ősei nagy többségben a katonaságnál voltak alkalmazásban, mint harci zenészek: *Dobos, Dudás, Hegedűs, Sipos* stb. A harcokban való közvetlen részvételre utalnak a *Katona, Csatlós, Csató, Huszár, Nyilas, Dobó, Rontó, Törő, Vitéz, Zsoldos* stb. nevek. Végül az állattenyésztés köréből is idézzünk néhány, Orosházára is jellemző, érdekes nevet: *Juhász, Juhos* a régi, sztyeppe szarmazású, nagyszőrű racka juhokra, a *Birkás, Birgés* a 14–15. században Morvaországból behozott rövidszőrű bárányokra vigyázott, vagy azok tulajdonosa volt. A *Csordás* a naponta legelőre hajtott tehenekre, a *Gulyás* pedig a kint éjszakázó, néha kint is telelő marhákra vigyázott.

Végül pedig a külső-belső tulajdonságra utaló nevek közül érdemes megnézni néhányat, amelyek sokszor metaforikusán fejezik ki a hasonlóságot valamivel. *Dér* (ősz), *Holló, Rigó, Korom* (fekete), *Sas, Sólyom* (gyors), *Szűnyog* (sovány), *Balgoly* (éjszakázó), *Galamb* (szelíd), *Konkoly* (haszontalan, kártevő), *Szajkó* (sokbeszédű) stb.

Természetesen valamennyi névtípus megtalálható az idegen eredetű nevek körében is. A magyarországi német és szláv nevek között szintén vannak apanévi (Fridrich, Ludvig, Gyurkovics, Pulo vics, Paulik, Petrik), helynévi (Brenner, Brunner; Koncsek, Lehoczky, Oravec), népnevek (Böhm, Unger; Rusznyák, Uhrin), foglalkozásnevek (Czigler, Keller, Kern, Hudák, Hudecz, Kollár), külső-belső tulajdonságra utalók (Braun, Grósz, Krauszm Huszka, Kizsel, Kucsera, Szikora).

A kötet függelék a nevek fenti rendszerezésén kívül a gyakorisági sorrendet, kétféle bibliográfiát és olyan mutatót tartalmaz, amely utal a névmagyarosításokra is. Részben a magyar nevek különböző írásképét is tartalmazza, de ebben lehetne pontosabb, teljesebb is. Azt megtudjuk belőle, hogy az Orosházán gyakori *Berta* nevet a *Barta*, a *Pajor* nevet pedig a *Bajor* névcikkben kell keresni, de ahhoz már nem ad segítséget, hogy a *Páder* a *Báder*, a *Buruzs* a *Borus*, a *Borai* a *Burai*, a *Sziráky* a *Cziráki* alatt keresendő. Remélhetőleg a következő kiadásban pontosabb mutató segíti a pontos és gyors tájékozódást.

Dr. HAJDÚ ERZSÉBET

Péter vagyok, de most

ApCsel 2

Üres vagyok,
Gondolatok aszályában
bizonytalan minden érzés
Mikor Jézus közel könnyebb
Hinni és megérteni.
Ha mellettem állna,
ajkamból feltörnének a szavak.
De most

Néma vagyok
Pedig szemeim látták minden
csodáját
Értettem a példák tiszta igazságát
Éreztem szava szeretetének
hatalmát
Láttam könnyes szemét
és vérző izzadságát
De most

Hazug vagyok
Dühöngve néztem, ahogy
elragadták
Értetlen rettenet átélni alázatát
Jóslata borzalma gyengeségem
láttán
Halála keserve keresztje fáján
De most

Gyenge vagyok
Megálltam bárkám ringatózó
poklán
Visszatérve kaptafámhoz gyáván
Elhagyva másokat, kiket vezetnem
kellene
Érőre vártam, s Ő megjelent nekem
És most

Remény vagyok
Habokba merülő csobbanó valóság
Sós vízben sós könnyek irgalmat
kapván
Mi elveszett, újjá lett teremtő
szaván
Visszatért és Mennybe ment
magamra hagyván
És most

Több vagyok
Mint voltam, apostollá lettem
Lélekre várva, Pártfogóm keresem
Lángoló valóság forralja csontom
Belém zárt igazság; tudom
a dolgom
És most

Szikla vagyok
Kemény szívemnek Lelked kell,
hogy megedd
Égő lángnyelvek; lángoló
nyelvemmel,
a gyulladó tengerben
Jeruzsálem zajában, ha szólnék
messze még a torkolat
Magad vagy, ki szólsz, Te vagy
minden tett, bizonyosság és
gondolat
Most

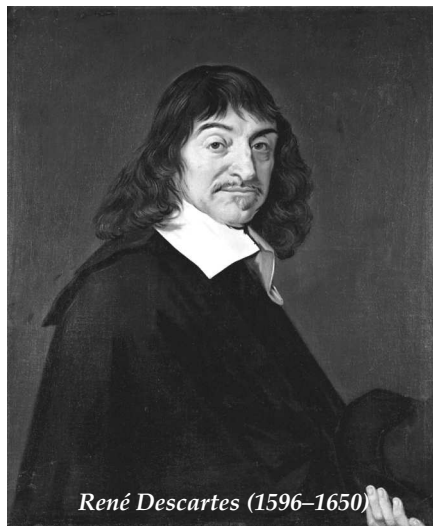
KOPF ANDRÁS

Cogito ergo sum IV.

Lélek és az ember

A teremtés hatodik napján (kb. a hatvanmilliomodik évben) „... ezt mondta Isten: Hozzon létre a föld különféle fajta élőlényeket: különféle fajta barmokat, csúszómászókat és egyéb földi állatokat... És látta Isten, hogy ez jó.” [1Móz 1,24–25] Ugyanazon a napon, de jóval később (kb. a húszmilliomodik évben) ... „ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon, az egész földön és mindenben, ami a földön csúszik-mászik.” [1Móz 1,26]

A fentieket átgondolva észrevehető, hogy a hatodik napon, amikor a teremtés már-már befejezettnek tűnt (hiszen az Úr

René Descartes (1596–1650)

megtekintve azt mondta, hogy „Ez jó.”), mégis miért mondja azt magának (Még-hozzá többes számban, talán úgy gondolta, hogy szüksége lesz a mennybéliek segítségére is?), hogy „Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon, az egész földön és mindenben, ami a földön csúszik-mászik.” Mert észrevette, hogy az addig teremtetteket nem hagyhatja magára, és kell az ember, aki majd felügyeli, hatalmában tartja őket és felelőssé is tehető értük.

A gondolatot tett követte: megformálta az Ursten az embert a földnek porából, és életet lehelt az orrába. Így lett az ember

élőlény. Miután pedig az Isten Lélek, így amit az ember orrába lehelt, az is a lélek volt. Ezáltal vált az ember lélekben az öt megalkotó Isten gyermekévé.

Az ember gyermeke születése pillanatában kapja meg Istentől a lelkét és halála pillanatában adja vissza teremtő Urának. Tekintettel arra a tényre, hogy az első emberbe Isten is az orrán keresztül lehelt bele a lelket, úgy gondolom, hogy természetesnek tarthatjuk azt, hogy az újszülött is az első lélegzetével jut a lélekhez.

A lélek hit, erő, szabadság és felelősség! A lélek az, ami az embert emberré teszi. A lélek az, ami az embert megkülönbözteti minden más élőlénytől. A lélek az, ami öntudatot ad. Tudok magamról. Cogito ergo sum – Gondolkodom, tehát vagyok. A lélek az, amely biztonságot ad. A lélek az, amely felemel, ha leroskadok. (Ady Endre írja egyik versében: „Amikor elhagytak, amikor a lelkem roskadozva vittem, Nagy fehér fényben jött és átölelt az Isten...”.) A lélek az, amely képessé tesz arra, hogy segíteni tudjunk bajba jutott embertársainkon. A lelkünk az, amely igényli, hogy ne maradjunk egyedül, mert akkor a lélek fázik.

Az Urstentől kapott lélek erőt ad minden cselekedetünkhez. A Tőle kapott szabadság értelmében mindent meg is tehetünk. Tetteinkért azonban felelősséggel tartozunk, vagyis viselnünk kell a következményeket. Azért a Teremtő a lelkünkbe kódolta, sőt beleégette azt a törvényt, amely az ellene való vétséget tiltja. Hasonló gondolat található Pál apostol Rómaiakhoz írott levelének 2,14–15 szakaszában: „Mert amikor a pogányok, akik nem ismerik a törvényt, természetes eszük szerint cselekszik azt, amit a törvény követel, akkor ezek a törvény nélküliek önmaguknak szabnak törvényt. Ezzel azt bizonyítják, hogy a törvény cselekedete be van írva a szívükbe...” (még nem voltak szívűtítetek).

A törvény első része az Isten iránti tiszteletről, második része embertársainkkal kapcsolatban határoz meg teendőket, illetve tilalmakat.

TÓTH SÁNDOR ISTVÁN

Kedves Olvasó! Köszönettel vettük Tóth Sándor István testvérünk kísérletezését. Sok-sok jeles teológus, tudós, hívő értelmiségi küzdött már a test-lélek viszonyának kérdésével. A legfontosabb azonban az, hogy a Szentlélek lakozást vegyen a lelkünkben, és akkor szavakon túl is látni fogunk. (Szerkesztőség)

„Közös Asztal” tábor

Idén július 30. és augusztus 3. között rendezük meg a „Közös Asztal” tábor Szentetornyán. (Tavaly a nógrádi Béren, előtte a nyírségi Nyírtelken volt a találkozó.) Többször fordultunk meg a dunántúli Sárszentlőrincen is. A választás azért esett most Szentetornyára, mert innen már mentek résztvevők, itt meg eddig nem volt ilyen tábor. Bakai Péter főszervező úgy fogalmazott: ezzel az eseménnyel körbeértünk az országon.

Reménység szerint nemcsak a felsorolt gyülekezetekből, hanem az ország más helyeiről is jönnek majd cigány és nem cigány résztvevők. A szállás a szentetornyai közösségi házban lesz, a programok a gyülekezeti házban, illetve a templomban kerülnek megrendezésre.

A tábor igei vezérfonalát az efezusi levél ötödik fejezte adja: „Sötétségből világossá gyermekei”.

A tábor programjáról röviden annyit, hogy a pénteki nap az érkezéssel, bemutatóval fog telni.

Szombaton bibliakörök, kézműves foglalkozások lesznek, majd Surman László cigány költő és Varga Mihály tartja az esti áhítatot, mindketten békésiek.

Vasárnap 10 órakor az istentiszteletet Szeverényi János országos missziói lelkész tartja, délután a kardoskúti Fehér-tóhoz látogatunk, majd Orbán Attila lelkész az afrikai, Jenei Ottó misszionárius a kárpátaljai misszióról fog előadást tartani.

Hétfőn délelőtt a gyopárosi élményfürdőben leszünk, délután a kárpátaljai Amaro Del cigányegyüttes szolgál közöttünk (ők Munkácsról jönnek). Egyik tagjuk, Jankovszki Ruszlán gitáros a honlapjukon így nyilatkozik: „Nem hiszem, hogy a gettósítás, a rendőrségi beavatkozás tartós változásra képes – nagyobb fordulatot

csak Isten adhat. Szeretném javasolni, hogy a keresztények imádkozzanak a roma embereikért. Próbáljanak türelmesnek lenni velük – a változásuk nem egy évbe telik, hanem sokkal tovább tart. A romáknak szükségük van Istenre!” Hétfőn este tábortűz is lesz, a hét programja pedig kedden zárul. (A konferencián minden reggel és este áhítatot tartunk.)

A szolgálók: Laczki János, Thuránszky István, Varga Mihály, Szeverényi János, Orbán Attila, Deák László, Bakai Péter, Györfi Mihály. A tábor ingyenes, bárki részt vehet rajta, csak az utazáshoz kell hozzájárulni, illetve előzetesen jelentkezni kell. A tábor részletes programja a leánygyülekezetek honlapján olvasható: <http://oroshaza-leanygyehazak.lutheran.hu/> Reméljük, Isten áldása lesz ez évi táborunkon is!

LACZKI JÁNOS

FELHÍVÁS

Kedves Hittestvérünk! Testvéri szóval keressük meg, hogy ezzel is közvetlenebbé tegyük kapcsolatunkat! Szeretnénk minél több testvérünknek felajánlani e testvéri szót, ezért fordulunk felhívással Olvasóinkhoz. A lelkészek, a diakóniai csoport tagjai (vezetőjük Kovács Tiborné Ildikó és Lázár Pálné Marika) is készek arra, hogy bárkit az otthonában felkereszenek testvéri, lelki beszélgetésre. A diakóniai csoport szerény segítséget is fel tud ajánlani. Ezért amennyiben valaki azt szeretné, hogy a gyülekezet lelkészei vagy a diakóniai csoport tagjai otthonában meglátogassák, kérjük, jelezze ezt a kérését a Lelkészi Hivatal felé telefonon, ismerősön keresztül vagy személyesen, esetleg e kis formulán:

Név:

Cím:

Telefonszám:

Ha valaki otthonában szeretne élni az úrvacsora szentségével, a lelkészek állnak rendelkezésére. Testvéri szeretettel:

A diakóniai csoport és a lelkészek

Fénysugár-híradó

Pontosan két hónapja, böjt-húsvéti lapszámunkban jelentkeztünk itt utoljára. Azóta is folyamatosan jelen vagyunk az evangélikus egyházközösség és településünk életében.

Március 15-ei nemzeti ünnepünkön több tagunk ott volt a Kossuth-szobor előtti városi megemlékezésen, ahol egyesületünk nevében mi is koszorút helyeztünk el az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőseinek emlékére.

Mindnyájunknak felejthetetlen élményt jelentett az, hogy az Evangélium Színház előadásában megnézhettük Madách Imre: Az ember tragédiája című drámáját. A 340 nézőből 40 főt számlált a Fénysugár Nyugdíjas Egyesület tagsága.

Zsúfolásig megtelt a gyülekezeti ház, amikor az egyik istentisztelet után beszélgethettünk az Orosházára érkezett teológusokkal.

A gyülekezeti terem felújítása miatt április közepén új helyre költöztünk, a Meszes-kisköz egyik helyiségébe. Várhatóan május végéig tartjuk itt összejöveteleinket.

Részesei voltunk az elmúlt hetek rendkívül sokszínű és gazdag városalapítási ünnepségsorozatának. Sokan gyönyörködtünk templomunkban a 100 tagú szentegyházi gyermekkórusban, akik elhozták hozzánk a romlatlan erdélyi lélek üzenetét.

Ugyancsak szép számú gyülekezet előtt szerepelt az Orosházi Fúvószenekar a városalapítási évforduló előestéjén. A hangversenyen Erkel Ferenc több darabját játszották, a Szokolay Bálint Madrigál Kórus közreműködésével.

Az Orosházát 266 éve alapító ősökre emlékezett Ribár János esperes úr az ünnepi istentiszteleten, majd kivonultunk egyháztörténeti emlékparkunkba, ahol Fürst Ervin lelkész és Sass Ferenc tanító emlékére emeltek követ.

Meglátogattuk az orosházi születésű Kossuth-díjas festőművész, Csáki-Maronyák József születésének 100. évfordulójára rendezett kiállítást is a képtárban.

Egy szomorú eseményről is szöveg: meghalt Tóth Lenke néni, aki nemcsak nyugdíjas egyesületünkbe járt el rendszeresen, hanem egész életét Isten szolgálatában töltötte. Tagjaink közül, aki tudott, eljött búcsúztatására az Alvégi temetőbe, amit mint családtag ezúton is köszönök.

Nyáron is rendszeresen megtartjuk foglalkozásainkat, keddenként a Halleluja énekkör és az áhítat sem marad el, ezekre mindenkit szeretettel várunk. Rövid nyári szünetünk lesz júliusban vagy augusztusban, erről időben tájékoztatást adunk. Tervezünk egy hortobágyi kirándulást, amit igyekszünk jól megszervezni. Mindenkinek kellemes nyaralást!

KOSZORÚS OSZKÁRNÉ

**EVANGÉLIKUS
EGYHÁZMEGYEI**

ZENEI TÁBOR OROSHÁZÁN

**2010. JÚLIUS 26-TÓL
AUGUSZTUS 1-IG**

- ‡ *Komoly- és könnyűzenei oktatás*
- ‡ *Kamarazene, kamarakórus*
- ‡ *Játékok és sok más
közösségépítő program*

Választható hangszerek:

‡ <i>gitár</i>	‡ <i>dob</i>
‡ <i>basszusgitár</i>	‡ <i>furulya</i>
‡ <i>zongora</i>	‡ <i>fuvola</i>
‡ <i>harmónium</i>	‡ <i>ének</i>

Zenei alapismeretek és saját hangszer előny!

Jelentkezés: (12 éves kortól) az orosházi
evangélikus lelkeszi hivatalban
hétköznapi 8-16 óráig
(Orosháza, Thék Endre u. 2.
tel.: 0620/824-3425)

Jelentkezési határidő: 2010. július 9.

Naphözis tábor: 8⁰⁰-16⁰⁰

A tábor díja: 7 500 Ft

Szervezők: Deák Gabriella 0620/775-3936
Szöke Bianka 0620/824-7887

Tóth Lenkére emlékezünk

Egész életét meghatározta evangélikus hite

Ha szomorúsággal is, de Krisztustól kapott hittel és békességgel vettük tudomásul, hogy Tóth Lenke néni (mert mindenki így szólította) engedelmesen visszaadta lelkét Teremtő és Megváltó Istenének. Az alábbi életrajzt Koszorús Oszkár egyházmegyei felügyelő nagyon közeli rokonként fogalmazta meg. Elhangzott 2010. április 21-én, 14 órakor, az orosházi Alvégi evangélikus temetőben.

1919. május 22-én született Szentetornyán, ahol édesapja, Tóth László tanyai tanító volt, édesanyja, Démusz Teréz pedig a háztartást vezette, s gondozta két gyermekét: Lenkét és Klárit. Édesapja 1922-ben az orosházi evangélikus gyülekezet kántortanítója lett, a település központjába költöztek. 1925-ben Tóth Lenke is a helyi egyházközség iskolájában kezdte meg tanulmányait, majd a polgári leányiskolában tanult, aztán úgy döntött, édesapja hivatását követi.

1934-ben beiratkozott a szarvasi Evangélikus Luther Tanítónőképző Intézetbe. Tanulmányait 1939-ben sikeresen elvégezte, ugyanakkor a kántori oklevelet is megszerezte. Hite elmélyült, szorgalmasan készült a rá váró feladatokra.

1939-től 1943-ig az Orosházi Evangélikus Egyházközség Katona utcai iskolájában helyettes tanítónaként első és második osztályos gyermekeket nevelt nagy szeretettel.

Egy Orosházán szolgált diakonissza nővér példája nyomán úgy érezte, elhívása van erre a pályára. 1943 augusztusában Győrbe ment a Diakonissza Anyaházhoz. Diakonissza nővéreként 10-14 éves gyermekeket gondozott, együtt tanult velük, felügyelte őket. Ugyanott lakott Túróczy Zoltán, a későbbi püspök is, akivel naponta találkozott.

Ezután a szomszédos Vásárosmiske evangélikus iskolájába neveztek ki tanítónőnek, ahol három esztendeig tanított, egyúttal bibliaórákat, a lelkész távollétében pedig istentiszteleteket tartott. A front közeledtével, 1945 húsvétkor bement Győrbe, az Anyaházba, ahol nővértársaival együtt a pincében élte át a front elvonulását, majd visszatért vásárosmiskei szolgálati helyére. 1947. szeptember 1-jén ismét Győrbe ment, ahol rábízták a 100 fős óvoda vezetését.

Majd Isten új feladatot adott neki: közel három esztendeig Mezőlakon betegápoló nővér volt, ott hittant is tanított, valamint kerékpárral a szórványokba járt istentiszteletet tartani. 1951

szeptemberétől négy esztendőn át – már mint civil, nem diakonissza – Téten, lelkészi munkatársi státuszban az evangélikus egyházközség kántora, a bibliakör vezetője volt. Látogatta a gyülekezeti tagokat, az ifjúsággal foglalkozott, színdarabokat tanított be.

Édesapja, a kivételes tekintélyű és mély hitű Tóth László, a történelmi változások miatt egyedül végezte a nagy orosházi gyülekezetben a kántori teendőket. A 12 éve távol lévő Lenkét hívták haza. Ő örömmel jött, hogy segítsen az orosházi egyházközségnek és édesapjának.

Orgonált főistentiszteleteken, igen sok esküvőn és temetésen látta el a kántori szolgálatot. Emellett az egyházközség irodájában adminisztrált, délután pedig házról házra járva gyűjtötte a hozzájárulást, látogatta az evangélikus családokat. Vasárnap délelőtt vezette a gyermek-bibliakört, többször szerepelt egyházi hangversenyeken, néhány évig az egyházközségben jegyzői feladatokat is ellátott.

Bár 1974-ben nyugalomba vonult, még 25 esztendeig naponta bejárt az egyházhoz, elkötelezetten végezte munkáját, egészen 80 esztendőskoráig.

Szülei meghaltak, Klári húga megözvegyült, a Hajnal utca egyik lakásában alakították ki közös életük színterét. Klári húga eltávazása után unokahúga, Hajnalka gondoskodott róla.

Három esztendeje az orosházi Ezüstenyő Idősek Otthonának lakója volt, ott szervezte az istentiszteleteket, rendszeres résztvevője volt a házi vers- és prózamondó versenyeknek. Élete utolsó időszakig eljárt a templomba, ebben a közösségben érezte jól magát, aktív tagja volt a diakóniai csoportnak, naponta olvasta a Bibliát.

2006-ban elsőként kapta meg az országban a Déli Evangélikus Egyházkerület hűségérmét, 2009-ben pedig – miután 70 éve szerzett tanítói oklevelet – Szarvason átvehette a rubindiplomát.

Március közepén betegeskedni kezdett, kórházba is került, állapotja azonban nem javult. Visszaszállították az otthonba, ahol 2010. április 15-én visszaadta lelkét Teremtő Urának.

Kedves Olvasó! Kérem, az életrajz után figyelmesen olvassa el a szent ígéket és az igehirdetést is. (R. J.)

Tóth Lenke néni hazament

Igehirdetés a temetésén

*„Légy hű mindhalálig,
és neked adom az élet koronáját.”
[Jel 2,10c]*

*„Ama nemes harcot megharcoltam,
futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam,
végezetre eltétetett nekem az igazság
koronája, amelyet megad nekem az Úr,
az igaz bíró ama napon; de nemcsak
énnekem, hanem mindazoknak is, akik várva
várják az ő megjelenését. Ámen!”
[2Tim 4,7–8]*

Gyászoló Család, Gyülekezet, Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban! Két szent ígét olvastam fel. Az első a mai nap szent ígéje. S koronáról van szó a második, választott szent ígében is: az igazság koronájáról.

Egyben biztos vagyok: Lenke néni hazament. Hazament az Ő Megváltójához, akit egész életében szeretett, szolgált, imádott, követett, és másoknak is hirdetett. Mi, akik jól ismertük, tudjuk, hogy szelíd, kedves, gyermekded hívő lélek

volt egész életében, de most ő igazítana helyre engem, hogy nem ezért. Nem ezért mehetett haza Jézus Krisztushoz, nem azért a sokféle jószágért, szolgálatkészségért, amit elsorolhatunk, hanem egyedül kegyelemből és hit által. Ő tudta, hogy a Nagy Bíró előtt nincsen semmiféle érdemünk, soroljunk bármennyi jót is, egyedül Isten kegyelme és irgalma számít. Egyedül ezt kell megtanulnunk, hogy csak kegyelem, csak irgalom. Ha valakinek lehettek volna érdemei, az Luther

☞ Márton, a nagy reformátor, és akik ott voltak halálós ágyánál, hallották Luther Márton bizonyágtételét, földi élete utolsó mondatát: Bizony, koldusok vagyunk.

Sok jót elmondhattunk Lenke néniről, ám ennek ellenére a szent ige igazsága az: egyedül hit által, egyedül kegyelemből, egyedül Krisztus... az érdemek semmit sem számítanak, csak a Krisztusra hagyatkozás. Áldott emléke megmarad közöttünk, ahogy édesapjái is, de csak és kizárólag a kegyelem számít, és az, hogy a szent igére figyeljünk, annak tartalmát és üzenetét értsük meg. Lenke néni egész életében hűséges volt az Úr Jézushoz, és szeretettel emlékszem vissza arra az időre – a 90-es évek elejére –, amikor még együtt szolgáltunk: orgonált is, és jött a temetésekre is. Hűségesen, bármikor.

Egyik kedves igéje volt ez a páli, bár egyszer azt mondta, hogy neki az egész Szentírás kedves. Nagyon sok szép igés lapot készített, és mindig osztogatta őket. Nem is egy olyan könyv- és bibliajelzőm, igés lapom van, ami tőle származik. Szeretetvendégségeken letette az asztalra, és mindannyian kíváncsian vettük fel, hogy mi is áll rajta. A Fénysugár klubban is, de sok helyen osztotta az igéket. Mintha halálánám biztató szavát: ne rám figyeljete, hanem a szent igére. S egyik kedvence volt mégis, amit az öregedő Pál írt, amikor az apostol életét összefoglalta. Bár Pál apostol még nem lehetett majdnem 91 éves, de összefoglalása ez a szent ige és üzenet nekünk.

Gyászunkban halljuk meg: 1.) „... ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem...” Pál harca Krisztus nevének, mégpedig a megfeszített Krisztus nevének hirdetése volt, és emiatt sok küzdelemre, harcra került sor, de nem adta fel, ahogy Lenke néni sem adta fel az 50-es években, amikor egy totalitárius diktatúra elkergette az apácákat, a szerzeteseket, a diakonisszákat, mert el akarták pusztítani az egyházat. 2.) de halljuk meg, hogy „... végezetre eltétem nekem az igazság koronája...” Pál elismeri, hogy annak ellenére, hogy Krisztust hirdette egész életében, mégis úgy kapja ajándékba az igazságot, az igazság koronáját, a megigazítást. 3.) Pál apostol gondol másokra is, ránk is: másoké is lehet ez a megigazítás, üdvözítés, mindazoké, akik várva várják Krisztus megjelenését.

Így kísérik el Lenke néni utolsó földi útjára, s imádkozva hálát adunk mindazért, amit általa kaptunk a mi Urunktól. Lenke néni majdnem 91 évet töltött ebben a földi világban, és megkezdődött számára az örök élet, az örök üdvösség, de teljesen kegyelemből, az Úr Jézus kegyelméből. Ő mindig szilárdan tudta, hogy hol tölti az örökkévalóságot. Itt most kinek kinek csak az lehet kérdése, hogy ki-k hol tölti majd az örökkévalóságot? Lenke néni hazament, mert egész életében hűségesen, igazi gyermekded módon Jézus Krisztus tanítványa, követe volt. Bizonyoságtévő és Krisztusra hagyatkozó élete itt a Földön befejeződött. A Lélek adjon vi-

Viszontlátásra!

Lenke Néni! Mindnyájunk Lenke nénije! Elmentél csendesen, úgy, ahogy éltél, szerényen, halkan, ahogyan az elhervadt virágszirom lebben el, amikor felkapja a szél. Elmentél, de emléked itt él közöttünk. Nem felejtjük hűséges szolgálatodat. Mindenkinek volt egy-egy jó szavad, érdeklődő kérdésed. Örömben, bánatban kifejeztél együttérzetedet, törődésedet. Könnyű kézzel, finom vonásokkal rajzoltad, festetted, írtad igés lapjaidat, hogy aztán kedves természetességgel osztogasd közöttünk. Megőrizzük ajándékaidat. Megőrizzük emlékedet. Isten veled – Isten velünk! Viszontlátásra!

F. E.

gaszt, reményt, hitet nekünk, akik még maradtunk, de egyszer majd nekünk is el kell mennünk. A Lélek világosítsa meg szívünket, hogy mi is meglássuk majd az örök világosságot. Így kísérik el Lenke néni hitben, békében, szeretetben, tudva, hogy a mennyei Atya házában sok hajlék van, Ámen!

RIBÁR JÁNOS

Szélrózsa találkozó Szarvason

Középkedés veled!

2010. július 14–18. között Szarvason lesz a kétévente megrendezésre kerülő országos ifjúsági találkozónk. Az első Szélrózsát 1996-ban, Váralján szervezték, ezen még mintegy 800-an vettek részt, a 2000-es debreceni találkozó óta – amelyen már én is ott voltam – viszont már 1700–2100 között alakul a jelenlévők száma. 2008-ban Kőszegre pedig már csaknem háromezren utaztunk el. Két éve Orosházáról egy kis busszal és több személygépkocsival mentünk. Akkor a nagy távolság nem volt akadály. Remélem, hogy idén még többen tudnak a fiatalok közül részt venni ezen az alkalmon, hiszen Szarvas itt van a „szomszédban”. Ha esetleg valaki nem tud minden alkalmon részt venni, akkor is érdemes átmenni akár egy napra, vagy pár órára.

A találkozó a programlehetőségek széles választékát nyújtja. A sokszor párhuzamosan futó programok választást elé állítják a résztvevőket. Az áhítatok, előadások, fórumbeszélések, több színpadon zajló koncertek mellett számos sportverseny, ügyességi vagy szellemi játék, kézműves-

foglalkozás kínálkozik: Lehetőségek piaca (csoporthoz, szervezetek, mozgalmak bemutatkozása standokon), Szélrózsa-óvoda, színházi előadások és filmklub ad fesztiválhangulatot. A találkozó vasárnap egy záró istentisztelettel ér véget.

A teljes program sajnos még nem érhető el, de a költségekről máris pontos felvilágosítást kaphatunk a Szélrózsa honlapján: <http://www.szelrozsatalkozo.hu/> A jelentkezés is itt történik; ezt érdemes előzetesen megtenni, mivel kedvezményre jogosít a részvételi díjból. Az összköltség a hétre 20 000 Ft. Ez nem olcsó, de sátorozással azért mérsékelhető. Az egyházmegye, va-

lamint a gyülekezetek támogatást fognak adni néhány fiatalnak.

A rendezvényt az előző években sokan dicsérték, bár sajnos volt negatív hang is, amely néhány fiatal viselkedését kifogásolta, amit csakis önmérséklettel, illetve 18 év alattiak esetében felnőtt kísérettel lehet megelőzni. Ez persze más alkalmakra is vonatkozik. Reméljük, hogy ez a találkozó is sikeres lesz, minél több orosházival!

LACZKI JÁNOS

Hírek

Isten igéjét nyáron is hirdetjük

10 órai kezdettel minden vasárnap lehetőséget adunk minden kedves testvérünknek az ünnepnap megszentelésére. Mert ha a nyár bizonyos értelemben a szabadságok időszaka is, keresztyénségünkben nincs szabadság, vagy ha tartanánk, akkor azt nevezhetnénk bűnnek. Úgyhogy nyomatékos szeretettel felhívjuk mindenki figyelmét arra, hogy Isten rendjéhez hozzátartozik az ünnepnap megszentelése, ami azt jelenti, hogy azon a napon különösen is felfigyelünk Isten szeretetére, igéjére, üzenetére. Igazából a lelkünknek is szüksége lenne ezekre a fel-emelő alkalmakra, és szomorú, ha botor módon megfosztjuk magunkat mindentől. Hiszen nem érthető, ha a szomjas ember nem iszik, vagy ha az éhes nem táplálkozik. A léleknek is megvan a maga éhség- és szomjúságérzete, csak sajnos nem mindig tudatosítjuk, nem mindig vesszük észre, csak azt éljük át, hogy nyugtalanok vagyunk, feszültek, nem találjuk a helyünket. Milyen bölcs és leleplező a magyar nyelvünk: nem találjuk a helyünket, mert kiestünk az Istennel való közösségből. Szenteljük meg tehát az ünnepnapot nyáron is!

Reggeli áhítat, istentisztelet

Hétközi alkalmaink a lelki továbbképzés, hitbéli elmélyítés kedves lehetőségei, érdemes ezekkel is élni. Például áldás van azon, amikor igazán Istennel kezdjük a napunkat, és részt veszünk a gyülekezeti reggeli áhítaton, kedden és pénteken 8 órai kezdettel. Általában az Útmutató napi igéjét vesszük elő, jól esik a lelkünknek a szép ének, a rövid igehallgatás, a szívből jövő imádság, a közösen elmondott Miatyánk, és az áldás az adott napra. Megható és tanulságos a reggeli imádságban az a kérés, hogy Isten segítsen minket abban, hogy egész napunkat úgy élhessük meg, hogy este újra hálát adhasunk. Mivel reggel hálát adunk az új nap lehetőségéért, de a nap sokféle terhe után módunkban álljon este újra hálát adni és a Mennyei Atya tenyerén nyugovóra térni.

Csütörtökönként sem marad el az istentisztelet 18 órai kezdettel. Ezek az alkalmakon az Útmutató segítségével a csütörtök esti igéket vesszük sorra, de ennek megvan az a különlegessége, hogy igény szerint elősegíti a folyamatos bibliaolvasást. Mert hétköznap esténként mindig egy-egy bibliakönyvet olvasunk, és a csütörtök esti istentisztelet egy-egy lelki megállást jelent, amikor az igehirdető behatóbban foglalkozik az adott sza-

kasszal, bár mindig a könyv egészének összefüggésében.

Előremutató hírek

Pünkösdvasárnap idén május 23-án van. Három ünnepi istentiszteletre kerül sor:

– 9 órakor családi istentisztelet (Hálát adunk azért, hogy nagyon látogatott a családi istentisztelet. Boldogan és örömmel vesszük tudomásul, hogy ez a közösség a gyülekezetünk jövője.)

– 10 órakor istentisztelet (Tekintettel az ünnepre, a megszokott vasárnapokénál népesebb létszámban reménykedünk. Az áldozati vasárnap miatt is reméljük, hogy többen jönnek el majd igét hallgatni. Ekkor az oltári szentséget is ünnepeljük – úrvacsora.)

– Harmadszor rendhagyó alkalom: 17 órai kezdettel Reménység Istentisztelet, de a templom kívül, a szabadban lesz éneklés, igehirdetés. Különleges és modern alkalom ez hónapok óta, és hálát adunk a látogatottságáért.

Rákász Gergely koncertorgonista biznyságtévése

Pünkösdvasárnap még egy lelki-szellemi csemegére kerül sor. A sokfelé látható plakátok szerint a híres orgonaművész, Rákász Gergely koncertezik az evangélikus templomban, 18 órai kezdettel. A gyönyörű orgonazene mellett ennek az eseménynek még az is érdekessége, hogy a művész szavakban is megfogalmazza mondanivalóját zenéről, hitről, emberségről. Hetven plakáton hirdettük mindenfelé ezt a jeles alkalmat.

Szociológiai nagyvonalúság

A 9 órakor kezdődő istentiszteleten életkor tekintetében (egy-két kivételtől eltekintve) az 4-5 évestől kezdve a kb. 30-33 éves korosztályig vesznek részt. A 17 órakor kezdődő Reménység Istentisztelet alkalmán a 18 évestől a negyvenes korosztályig vannak jelen. Vasárnap délelőttönként, a 10 órakor kezdődő istentiszteletre inkább a 60 év felettiiek jönnek el, persze itt is akad néhány kivétel, de alighanem az átlagéletkor ilyesmít adna ki.

Egyszer játékból megkísértem egy-egy alkalom átlagéletkorát kiszámítani, noha csak saccolhattam az életkorokat, bár sokakét 16 éves orosházi szolgálatom miatt tudhatom. Így a 9 órai istentisztelet átlagéletkora alig 16 évre jött ki (gyermek és szülők együtt), az esti Reménység istentiszteleté 31 év lett, a vasárnap délelőtti al-

kalomé pedig 71 év. Természetesen mindez csak szociológiai nagyvonalúsággal. Mégis hálát adhatunk Istennek Orosházán, hogy minden vasárnap reggel és minden vasárnap este szép számmal vannak gyermekek, fiatalok, kevésbé fiatalok az istentiszteleten. De a 10 órai alkalomért is hálát adunk. A Szentírásban sem Numeri könyve (vagyis nem a népszámlálás) a legfontosabb.

Pünkösdhétfői események

E napon 10 órai kezdettel óvodásaink istentisztelete következik a szüleikkel együtt. Ez természetesen rendhagyó istentisztelet, de itt is van liturgia, azaz igelovás, imádság, hitvallás, igehirdetés, mindez rövidebbre szabva a kicsik miatt. Mellesleg azt figyeltük meg, hogy sok esetben a kisgyermek egészen áhítatosan tudnak viselkedni a templomban, sokkal jobban, mint – bocsánat és tisztelet a kivételnek – szüleik. Ilyenkor az óvodás csoportok egy kis műsorral is szolgálnak. Az élet ilyen eleven a templomban, de nagyon jó látni a sok-sok kisgyermeket, szüleit, akik majdnem megtöltik a hatalmas templomot.

Igazgatóválasztás iskolánkban

Bár igaz, hogy mindez a Győry Vilmos-teremben történik, és a presbitérium az érintett, mert a törvényeink szerint a presbitériumnak kell döntenie a jelöltek között. Ennek időpontja 2010. május 26., szerda, 17 óra. Az evangélikus iskolák élére hat éves periódusokra választunk igazgatót. 1992-től ezt a szolgálatot Jantos Istvánné látta el, majdnem három cikluson keresztül. Nyugdíjba vonulása után az igazgatói teendőt Fehér Borbála igazgatóhelyettes vette át, a presbitérium és a képviselő-testület bízta meg a pályázási időszakra a Székács József Evangélikus Iskola vezetésével. Mint igazgatóhelyettes nagy gyakorlatot szerzett az iskola irányításában, ezért érthető, hogy megpályázta az igazgatói állást. Mellette – a demokrácia jegyében – egy másik pályázó is van, szintén evangélikus, Szütsné Pásztor Éva, aki pedig élete új területén szeretné kipróbálni önmagát. Természetesen minderről kellő információt szerez a tantestület, a szülői munkaközösség, az igazgatótanács, de a végső döntést a fenntartó egyházközösség presbitériumának kell kimondania.

Azon érdemes lenne elgondolkodni: helyes-e az a rend, hogy egy gyülekezet – iskolai dolgokban – laikus (tisztelet a kivételnek) testületének kell döntenie

olyan kérdésben, mint egy oktatási intézmény vezetése? Hiszen itt olyan – oktatással és neveléssel összefüggő – szakmai kérdésekről van szó, amelyekről a nem pedagógiai végzettséggel rendelkező, bár tisztességes és hívő evangélikus presbitereknek nem sok ismeretük lehet a személyes szimpátián vagy éppen tudatalatti antipátián kívül. Nem lenne-e helyesebb, ha az Országos Egyház Oktatási osztálya, a helyi Igazgatótanács és a tanterület közös döntése lenne az igazgató személye, ebben a presbitériumnak pusztán véleménynyilvánító feladata lenne. Természetesen ez a törvényhozó zsinat dolga. S egyáltalán: biztos-e, igei-e a demokratikus politikai rend az egyházon belül, amikor a választások jegyében – még hívő emberek esetében is – indulatok csapnak össze? A vesztes hite általában meg szokott fogyatkozni a csalódottság jegyében.

Imádságban kell hordozni ezt a május 26-ai választást, hogy Isten akarata szerinti legyen. Isten Pünkösdi Lelke mutassa meg a jó választást!

Konfirmandusok csendesnapja

Remek helyet és alkalmat biztosít már évek óta a nagyszénási Fecske-ház konfirmandusaink számára. Általában más fiatalok is csatlakoznak hozzájuk, és nagyon tartalmas együttléteket biztosítanak nekik a lelkészek. Alkalma van ilyenkor a közösségi éneklésnek, íghallgatásnak, de a magánbeszélgetéseknek is. Erre kerül sor most május 29-én, szombaton.

Megint jönnek a finnek

Örömmel tesszük közzé, hogy újra jönnek a finnek! Testvérgyülekezetünk 15 tagú küldöttsége érkezik Orosházára 2010. június 5-én, szombaton délután. Vezetőjük Antero Eskolin igazgatólelkész, kíséretében több gyülekezeti vezető, munkatárs, gyülekezeti tag is jön közénk. Vasárnap, június 6-án, a 10 órai istentiszteleten finn nyelvű íghirdetést hallunk, a vendéglelkész szolgál, és mint eddig is mindig, magyarul tolmácsolja Isten ígését Révész Rita testvérünk. Tervezzük, hogy jobban megismerjük városunkat, Gyopárost, de szegedi és ópusztaszeri kirándulás is tervbe van véve.

Van ennek a finn–magyar evangélikus kapcsolatnak egy különlegessége. Nyelvi nehézségek ellenére is immár több mint 30 éve ápoljuk. Nyugdíjba vonulása előtt Sakari Suutala lelkész szervezte és szorgalmazta ezt a kapcsolatot az orosháziakkal, majd tőle örökölte Peivi Repo lelkész, de miután püspök lett a férje, visszavonult férje érdekében a gyülekezeti szolgálattól. Az őket követő Antero Eskolin lelkész most jön először hozzánk. Útitársai listája már megérkezett, vannak köztük régi ismerősök, és lelkes új tagok.

Június 7-én, hétfőn, 19 órai kezdettel lesz egy közös, gyülekezeti műsoros alkalom, aminek a szervezésében Deák Gabriella kántorunk is részt vesz, énekes és zenész szereplők gazdagítják majd az estet.

Nyárra bezár a Férfiak sátra

Áldott kezdeményezés volt kb. egy éve a „Férfiak sátra” nevű összejövetel. Kialakult a rendje is: havonta egyszer, mindig a második csütörtökön, az esti istentisztelet után jöttek össze a férfitestvérek, hogy a Biblia férfi alakjairól beszélgessenek. Volt szó eddig Sámsonról, Sámuelről, Saulról, Dávidról és másokról. Nyáron azonban szünet jön. A munkaév zárása június 10-én lesz, a 18 órai istentisztelet után. Az új munkaév első alkalomára szeptember 9-én kerül sor, ugyanakkor a csütörtöki istentiszteletet követően. Folytatjuk majd az öszövetési könyvek férfialakjairól a beszélgetést. Tehát június 10. és szeptember 9.

Konfirmandusok vizsgája

Új rendet alakítottunk ki a konfirmandusok esetében. Tekintettel a megváltozott történelmi, vagy a kor adta viszonyokra, el kellett gondolkodnunk egy – reménység szerint – hatékonyabb konfirmációs felkészítésen. Például azon, hogy nagyon sok családnak csak felületes kapcsolata van az egyházzal, Krisztus testével, ezért a konfirmandus gyermekek a pár hónapos felkészülés alatt nem tudják – úgymond – megszokni az egyház valóságát, életét, ezért a jövőben nem egy, hanem két esztendő alatt készülhetnek fel a végső ünnepra. Ezáltal egy tartósabb kapcsolatot remélünk kialakítani a konfirmandus gyermekekkel és – ismét csak reménység szerint – a szüleikkel is. Idén június 12-én, szombaton délután ke-

rül sor a félidős vizsgára, majd szeptembertől folytatódik tovább a felkészülési folyamat.

Ifjúsági óra egész nyáron

A szombati, 17 órakor kezdődő ifjúsági alkalom nem szünetel nyáron sem, szeretnénk a fiataloknak megadni azt a fontos lelki lehetőséget, hogy ebben az időszakban is összegyűlhessenek Isten ígéje köré, a baráti és testvéri közösséget megélni, és e mellett sportolásra is lehetőségük legyen (a gyülekezeti terem udvarában röplabdaháló, s elég tágas tér várja őket, játszani is lehet).

Családi istentisztelet szünete

Számtalan alkalommal és helyen szöletünk hálaadással és dicsérően, hogy nagyon szépen látogatott alkalom a vasárnaponként 9 órakor kezdődő családi istentisztelet. Ám nyáron – tekintettel a szabadságokra, nyaralásokra, utazásokra – szüneteltetjük ezt az alkalmat. Gyakorlatilag június 6-án, vasárnap 9 órai kezdettel lesz az utolsó családi istentisztelet ebben a tanévben, majd június 13-án következik a tanévzáró istentisztelet. Augusztus 29-én, vasárnap 10 órai kezdettel lesz a tanévnyitó istentisztelet, és – értelemszerűen – rá egy hétre az első családi istentisztelet szeptember 5-én, 9 órai kezdettel, a György Vilmos-teremben. Bár a tanévnyitás istentiszteletének időpontját esetlegesen megváltoztathatja az új iskolai épületrész felszentelése.

Pihen a RIT stábjá is

Mindenki tudja, hogy minek a rövidítése: Reménység Istentisztelet. Új forma, kötetlen stílus, vidám hangulat, modern, de értékes énekek. A tartalom változatlan: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” [Zsid 13,8] A RIT zenészeinek is szüksége van pihenésre, így az utolsó istentiszteletre július 11-én, vasárnap, 17 órai kezdettel kerül sor. Szeptember 5-én indul majd újra ez a jeles és áldott alkalom.

Két tábor is lesz a nyáron

Már nem az első eset, hogy lesz zenei táborunk: idén július 26.–augusztus 1. között (lásd 11. o.). Sporttáborunkra augusztus 9–11-éig kerül sor, erről majd részletesebb információt később kapunk.

Volt, de még tart...

Áldozati vasárnapot hirdettünk meg gyülekezeti házunk érdekében, és a 16. oldalon olvasható körlevelet küldtük ki, hogy aki jó szívvel tud adakozni, az tegye meg az épület érdekében. Továbbra is érvényes, hogy a gyülekezet tagjai szeretetből élhet az egyház, vagy az egyházfenntartói járulékból, perselypénzből és az adományból.

Kedves Testvérek!

Az Orosházi Evangélikus Egyházközség presbitériuma és képviselő-testülete

ÁLDOZATI VASÁRNAPOT

hirdet meg nemes célra: szükséges felújítanunk a gyülekezeti ház padlózatát, ablakait és a salétromos nedvesség ellen indokolt a falak szigetelése és meszelése.

Szeretettel kérjük a kézbesített, megcímzett borítékokban vagy bármilyen más formában jószívú adományait május 23-án, pünkösdvasárnap vagy május 24-én, pünkösdhétfőn a 10 órakor kezdődő istentisztelet alkalmából az oltár elé állított asztalon elhelyezni. Természetesen köszönettel vesszük azt is, ha valaki pünkösd ünnepe előtt vagy után adja be, juttatja el adományát a Lelkészi Hivatalba. Kérjük azokat, akik az elmúlt hónapokban már adakoztak, ne vegyék zaklatásnak ezt a levelünket!

Ha módjukban áll akármilyen szerény összeggel is újra támogatni ezt a nemes ügyet, megköszönjük, amennyiben nem, köszönetet mondunk az eddigiekért. A 2010-es esztendő igéjével köszöntjük minden Kedves Testvérünket: „Jézus Krisztus mondja: Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, higgyetek Istenben és higgyetek énbennem.” (Jn 14, 11). Erős vár a mi Istenünk!

Szeretettel és áldáskívánással:

JANTOS ISTVÁN felügyelő

RIBÁR JÁNOS esperes

DEÁK LÁSZLÓ igazgatólelkész

Jó orosházinak lenni!

2010. április 24-én, a városalapítás 266. évfordulójára rendezett díszünnepségen „Orosháza Városért” kitüntetéssel adományozott Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Orosháza Baráti Kör Egyesület részére. Az elismerést az egyesület képviselőjében Kálmán László elnök vette át, akire méltán lehetünk büszkék, mert evangélikus iskolánk első gimnáziumi osztályának tanulója volt.

Az Orosháza Baráti Kör Egyesület orosházi fiatalokból álló lokálpatrióta szervezet. Célja Orosháza és kistérsége kulturális életének színesítése, közösségépítő programok szervezése. Nevünk egy szójátékon alapul, és arra hivatott felhívni a figyelmet, hogy városunk a szűkebb hazánk, amiért dolgozhatunk, alakíthatjuk azt, hisz' ide tartozunk és orosházinak, magyarnak lenni is egy-egy érzés. Fontosnak érezzük az orosházi fiatalokat és idősebbeket összefogni, megmozgatni a mára már hagyományosan megszervezett programjainkon. Céljaink közé tartozik, hogy az itt felnövekvő nemzedék megismerhesse városa történetét, gyökereit, valamint mi, orosházaiak, rácsodálkozzunk a városunkban fellelhető rejtett kulturális kincsekre.

Károlyi Fülöp Béla munkásságával több ponton is találkoztunk. A fent említett Orosháza szójátékkal korábban ő is élt, emellett az Orosházi Tavaszdal című művét felhasználva egy tagunk, Feldmann Tibor elkészítette saját – folk-pop stílusú – indulónkat. A Baráti Kör magjához – ami egy asztaltársaságból került ki

– az évek során többen csatlakoztak és tesszik ezt a mai napig is. A „bekerülés” feltevéle a tenni akarás, az aktív részvétel az egyesületi munkában. A tagság összetétele vegyes: vannak köztünk kisvállalkozók, evangélikus iskolánk tanárai, egyetemisták, szociális munkások, újságírók és cégvezetők. Hivatalos megalakulásunk 2008-ban történt, azóta egyesületként végezzük tevékenységünket. Kiváló a kapcsolatunk a város intézményeivel, valamint több magánszemély és vállalkozó is támogatja tevékenységünket. Ezt bizonyítja az is, hogy az évi három önálló program mellett számos, néphagyományhoz kötődő és egyéb helyi rendezvényen vállalunk „rész-egész” feladatokat.

A sorban az első a városismereti vetélkedő, amely 2007-ben az egyesület „születését” jelentette. Ebben az évben negyedik alkalommal rendeztük meg a városalapítási évfordulóhoz kapcsolódóan helyismereti vetélkedőnket, ahol – már hagyományosan – a diákok a belváros 10 pontján vehettek részt egy vidám, egyben tartalmas versengésben. Feladatunknak érezzük, hogy kulturális és történelmi információt adjunk át a fiataloknak, valamint meglévő tudásukat gyarapítsuk – talán távoli célként kitűzve –, hogy később nekik is kedvük legyen szerepet vállalni városunk kulturális és szellemi életében. A rendezvény népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy ebben az évben 22 csapat 110 diákját sikerült meginvitálnunk.

A *Tornyok Napja* az egyik legkedvel-

tebb városi programunk. Ezen a napon megnyílnak a városlakók előtt Orosháza templomtornyai. 2009-ben fél napon keresztül jöttek a toronymászók, csupán a sötétedés vetett véget az eseménynek. A jövőben a kínálatot szeretnénk bővíteni más magas épületekkel is.

A városi adventi koszorú ötlete is tőlünk származik. Alapgondolatunk az volt, hogy az adventi várakozást közösségi szintre emeljük. 2008-ban indult el ez a kezdeményezés, az elmúlt decemberben pedig már százak álltak körül a koszorút az Árpád-kertben. A betlehemi készítőverseny is immár három éves lett 2009-ben. Ebben a megmérettetésben a városi óvodák és általános iskolák vesznek részt, és az értékelés lehetősége is a mi közösségünket tiszteli meg.

Az innovációról sem feledkezünk meg, így 2009 nyarán találkozhattak először a „Van képe hozzá?” című rendezvényvel. Ezzel a bátor és némiképp merész ötlettel orosházi fotósok – köztük iskolánk néhány tehetséges tanulójának – képeit vittük az utcára, a katolikus templom előtti térre. A napokban se tétlenkedünk, mert a pünkösdhöz kapcsolódó, népi jellegű vetélkedő előkészületei zajlanak.

A jövőben azon igyekszünk, hogy jelmondatunk, miszerint „Jó orosházinak lenni!” minél több ember lelkében vessen gyökeret. Ehhez a munkához kérjük Isten áldását!

TÓTH LINDA TÜNDE
tanító
az Orosháza Baráti Kör tagja

Vajon miért?

Aminap érdekes találkozásom volt. Egy kedves ismerősöm börtönélményeiről mesélt. Nem mese volt, hanem valóság. Megrendülten hallgattam. Közel három esztendőt töltött börtönben a Kádár-korszak alatt, de nem köztörvényes bűnözőként, azaz nem lopott, nem betört, nem gyilkolt, nem sikkasztott, nem korumpálódott, nem követett el semmit, ami bármilyen törvénykönyvbe ütközött volna, sőt nagyon magas szintű erkölcsi életet tartott kötelezőnek önmaga és szerettei számára. A Kádár-korszak vaksi és

ostoba szemében egyetlen egy bűne volt: a hite, a vallása. Egy olyan vallási közösséghez tartozott, amelyik úgy értelmezi a Bibliát, hogy nem szabad fegyvert fogni, mivel az Úr Jézus egyszer így szólt: „*Tedd vissza kardodat a helyére, mert akik kardot fognak, kard által vesznek el.*” [Mt 26,52]

Bizonyára a Biblia szent moráljából érzékeny lélekkel le is lehet vezetni egy ilyen elméletet, hogy nem szabad fegyvert fogni, és még azt is valószínűsíthetjük, hogy feltehetően kevesebb szenvedés, halál, borzalom lett volna és lenne a Földön, ha senki nem fogna kardot, fegyvert, csak ez már mennyei állapot lenne, és a jelenlegi torz, sátántól fertőzött világunkban így nem oldhatóak meg helyzetek. Rengeteget vitáztak már erről okos teológusok, mondván: de van honvédő háború, amikor szülőföldünket kell megvédeni, ami az otthonunkat, családjunkat jelenti. Most ne is akarjuk tovább feszíteni ezt a problémát, mert a történet lényegét nem befolyásolja a fegyverrel kapcsolatos döntésünk. Más kérdés, hogy e sorok írója is pacifista és irénikus (békességre törekvő) típus, persze a maga határai között.

Ez a kedves alkalmi ismerősöm (hiszen nagyon ritkán találkozunk), egy festménykiállítás megnyitása alkalmából mondta el, hogy ismeri az ott és akkor megismert kiállítóművész börtönélményét. Érdekes kiállítás volt ez, egy börtönlakó különleges felső érintést kapott,

és a cella magányában festeni kezdett. Nagyon szép képek születtek ebben a keserves élethelyzetben. A börtönlakó festőművész elismerte, hogy ő köztörvényes bűnök miatt jutott börtönbe, és különleges élménye volt a harangszó, amely reggel, délben és este behatolt a cella falai közé. Mellette állt a börtönlelkész, és elhangzott a megnyitóban két szentige. Egyik az emberi lélek titkára világított rá, másik egy etikai felszólítás volt, de mindkettőt Isten Lelke ihlette. Az emberi lélek különös titka a megtérés, ami egyedül és kizárólag a Szentléleknek köszönhető. Így hangzott el a szent magyarázat arra, hogy mi történt ennek a börtönlakó fiatalembernek a lelkében: „*A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.*” [Jn 3,8] Mert ennek a mennyei érintésnek a következménye a megtérés, és ez még a börtönben is lehetséges. A másik szentige pedig éppen arra utal, hogy a mennyei érintettség után megvan a ránk szabott feladat, amihez szintén kérhetjük a Lélek segítségét, de itt már küldetést kell beteljesíteni: „*Ne győzőn le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval.*” [Róm 12,21]

Mellettem álló ismerősöm csak annyit mondott először, hogy ismeri a börtönélményt, mert közel három évet ült, és a cella magánya valóban rettenetes. Érdekes és drámai történetet mondott el ott, a kiállított festmények között, amit úgy élhett meg, hogy a Teremtő meghallgatta az imádságát, az elbeszélés után én pedig tisztelettel megköszöntem a bizonyágtételét.

Egy kérdés azonban nem hagy békén: a bizonyágtételnek, az elbeszélésnek az is része volt, hogy mennyi gúnynak, csúfolódásnak, kinevetésnek, megszólásnak, megalázásnak volt kitéve vallásos hite miatt. S így utólag is megdöbbenve gondolhatunk rá: miért lehetséges az, hogy olyan valakit, aki még börtönt is vállal a hite miatt, akinek igazi bűnözők között kell éveket eltölteni, ki lehet csú-

folni, gúnyolni, nevetni? Az elbeszélés szerint nem is annyira a börtöntársak jártak elől a megalázó bántásban, hanem az örök, és szinte minél magasabb volt a beosztásuk, annál inkább jeleskedtek a megalázásban. Vajon miért? Tisztelet a kivételnek, mert – az elbeszélő szerint – ott is volt kivétel.

Megdöbbenő, milyen aljasságig képes süllyedni az ember lelke, mert nem egyszerűen a test a bűn fészke, sokkal inkább romlott az emberi lélek, amikor bajban levőket képes kigúnyolni, kinevetni.

Mert ennyi negatív indulat van lelkünkben, ennyi képtelen képesség, ezért szorulunk rá a megváltásra, és ezért kell kegyelemért könyörögni, hogy a Lélek fújjon bele, leheljen bele a mi lelkünkbe is, talán nem annak érdekében, hogy festeni tudjunk, de hogy az életünket Isten szent rendje szerint tudjuk alakítani, folytatni, és akkor még a boldogság rejtélyes élményét is megtapasztalhatjuk.

Vajon képes-e az ember halálraítéltet és haldoklót csúfolni, kinevetni? Mielőtt azt válaszolnánk, hogy nem, lapozzunk bele a Bibliánkba, mit tettek Jézussal. Az evangéliumok egyöntetűen leírják, hogy kínzás közben leköpik, gúnyolják, kinevetik, és még a kereszt alatt is képesek kockajátékkal szórakozni a varratlan köpenye miatt. A címbeli kérdésre mégis csak azt válaszolhatjuk, hogy rettenetes törés következett be az emberi lélekben, amikor el kellett hagynia az Édenkertet a félrenyúló Évának és Ádámnak.

Negatív képességeink rettenetesek, minél jobban látjuk ezt, annál inkább felismerjük megváltásunk szükségességét. S hogy ezt meglássuk, nagyon nagy szükségünk van a Szentlélekre! Nagyon nagy szükségünk van pünkösdre! Már az is a Szentlélek drága áldása és ajándéka, amikor ezt felismerjük és szomjazzuk, éhezünk és kérjük az Ő segítségét Jézus Krisztus nevében, hogy a keskeny úton tudjunk járni.

RIBÁR JÁNOS

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Ballagás – Igazgatói beszéd

„A múlt már elesett hatalmunkból, a jövődönnek azonban még urai vagyunk...”

Engedjék meg, hogy a 150 esztendeje elhunyt gróf Széchenyi István ezen gondolataival köszöntsem a végzős diákokat, az őket ballagató osztályfőnököket, a kedves szülőket, a lelkészeket, a tisztelt tanári kart, iskolánk valamennyi munkatársát, tanulóját, és minden jelenlétét.

Kedves Végzős Diákok!

Vállatokon a jelképes batyuval, szívetekben a nagy várakozások izalmával búcsúztok iskolátoktól. Lelketekben – minden bizonnyal – az igazság, jóság, szépség és öröm zsongásával betelten készüldök a régóta dédelgetett, nagyszerű álmok megvalósítására.

Ünnep a mai nap. A ballagás először is a *köszönet és a hálaadás ünnepe*. Hála, köszönet, amiért sokan – szülők, nagyszülők, testvérek, barátok és nem utolsósorban a veletek foglalkozó tanárok – segítettek a célt elérni. A hála és a köszönet természetesen lelketek belső ügye. Ez irányú érzéseitek kifejezésének formáját és módját ebben az ünnepi órában nektek magatoknak kell megválasztanotok – talán csak egyetlen mosollyal, egyszerű keresetlen szóval, egy kézfogással, egy pillantással.

A ballagás az *emlékezés, a visszatekintés ideje* is, hogy majd előre mehessetek, hogy továbbléphessetek.

Nagyon értékes emberi ajándék, hogy visszatekinthetünk a múltra. Így te is átgondolhatod a veled történt eseményeket, megvizsgálhatod élményeidet, megítheted szerepedet abban az osztályban, ahol éltél, ahol eltöltöttél 4, 6, illetve 12 évet; mérleget készíthetsz: építettél-e vagy romboltál.

Ez a visszatekintés nem változtatja meg a múltat, de élesebbé válik tekinteted, hogy meglásd, miért alakult így vagy úgy

az életed, és a jövőben mit kell másként tenned, hogy ez ne történhessék meg.

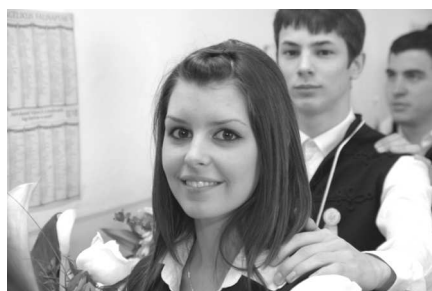
A visszatekintés során találkozol azzal, ami sikerült, és légy hálás érte Istennek! Találkozol azzal is, amit rosszul tetél, de ne vessz el a siránkozásban! Ne sajnálkozz, hanem ismerd fel, hogy mi minden segít abban, hogy ezt a sikertelenséget a jövőben elkerüld!

Sok minden történt, változott az elmúlt idő alatt. Jó felidézni a kezdeteket, amikor ismerkedtetek egymással, az iskolával, próbára tettétek tanáraitok türelmét, megértését, szigorát. Az évek múlásával változott az osztályok összetétele, részben változtak a benneteket tanító tanárok, változtak a baráti kapcsolataitok, sőt módosult az iskola neve is. Az érettségi bizonyítványban már ez a név fog szerepelni: Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium.

Ennyi változás, átalakulás közepette mégis van valami, ami nem változott... S ez talán az a szeretet, ami körülvesz titeket. Érezhettétek ezt a bolond(os) ballagáson, amikor az apróságok nagy örömeire, átmentetek az óvodába, hiszen tizenötön közületek onnan indultatok, már a Hajnal óvodában is társai voltatok egymásnak.

Kedves Fiatalok!

Ezeket az éveket nem lehet kitörölni, valamilyen nyomot hagynak mindenki-ben. Bennünk is. Nem fogunk, de nem is akarunk elfelejteni benneteket, hiszen együtt örültünk minden sikereknek, apró örömöktöknek, de átérettük a kudar-cok okozta fájdalmat, bánatot, és bosszankodtunk, ha néha úgy tűnt, hiába dolgoztunk, hiába akartunk jót... S itt megköszönöm mindazoknak, akiknek nem jelentett nehézséget az iskola arcu-latához, szabályzatához történő idomulás, alkalmazkodás. Akik jóleső bizonyosság-

gal gondolhatnak majd vissza az itt – nem hiába – eltöltött évekre... Mások, akik viszont nem így cselekedtek, reméljük, ők is kaptak helyes, keresztyén viselkedés-modellre példát, amit sosem késő a gyakorlatba átültetni.

Néhányan közületek különösen szép eredményeket értek el, ki-ki abban jeleskedett, amiben Istentől kapott talentumai szerint a leghatékosabb:

12/4

– *Styecz Nikolett*re bármikor számíthatunk, ha szavalni, vagy ha szerepeltetni kellett, életvitel is példás.

– *Kiss-Horváth Dóra* a közösségért végzett jelentős munkát. Fényképezőgéppel megörökítette a teremtett világ egy-egy darabját, mindannyiunk gyönyörűségére.

– *Horváth Antal* kiváló sakkozó, számos versenyen ért el szép helyezést.

– *Lengyel Balázs* az ősi magyar szokások és hagyományok ápolásában jeleskedik. Az általa készített tarsolylemezek igazi remekművek.

– *Gyömrei Éva* derűs, vidám közösségi ember, akire lehet számítani. Hitélete példaértékű, az istentiszteletek rendszeres látogatója.

12/6

– *Kiss Péter*ben hihetetlen akaraterő rejtezik. Céltudatos, naprakész tudású, fáradságot nem kímélve halad kitűzött céljai felé. Választott életpályáján a felsorolt tulajdonságait kiválóan állíthatja az emberek szolgálatába.

– *Balog Edina, Szabó Szandra, Tóth Melinda* szorgalmasan készülnek a továbbtanulásra. Céltudatos tanulásuk, igyekezetük mintaértékű. Kreativitásukat a szalagavatón bemutatott filmjük és a látott műsor is igazolja.

– Farkas Józsefnek köszönjük megbízhatóságát. Figyelmes, empátikus személyiség. Őszinte, mély érzésű fiatal, aki nagy elszántsággal készül eljövendő életpályájára.

– Gyöngyösi Evelin és Todorán Tímea az osztályközösség két tartóoszlopa. Fáradhatatlan közösségi emberek, akiknek sokat köszönhetünk.

Közülük 16 fő rendelkezik már érettségi vizsgával/vizsgákkal, összesen 25 előrehozott vizsgát tettek, amelyből látzik, hogy hatan már 2-2 tárgyból is vizsgáztak. 9 tanuló szerzett középfokú nyelvvizsgát. Kiss Péternek angol nyelvből felsőfokú nyelvvizsgája is van. Hárman teljes ECDL-vizsgával rendelkeznek.

Kedves Szülők!

Köszönjük, hogy kísérték gyermeküket eddigi útjukon. Úgy érzem, hogy abban, amilyenek lettek ezek a fiatalok, s amilyen lesz az életük, közös a felelősségünk. S az ebből fakadó feladat nemcsak teher, hanem életcél is. Véges földi létünknek aligha lehet magasabb célja, minthogy gyermekeinket, ifjainkat, jó irányba fordítsuk. Köszönjük, hogy legtöbbször segítettek iskolánk nevelőinek törekvéseit és megértették, támogatták munkánkat. Az iskola hagyományait kö-

vetve megköszönöm két édesanya különösen sok és szívesen végzett szolgálatát, bizalmát, hűségét, az osztályfőnöki nevelőmunka segítségét. Ők:

– a 12/4 osztály részéről Göböllyné Szemenyei Piroska (Göbölly Erik édesanyja);

– a 12/6 osztály részéről Bertáné Szatmári Ildikó (Berta Mihály édesanyja).

Kedves Tanártársaim!

Nektek megköszönöm áldozatos, tartalmas munkátokat, melyet akkor is fáradhatatlanul végeztetek, amikor tanítványaitok bosszúságot okoztak, s jól tudjuk, hogy a pedagógus munkájának gyümölcse nem egy nyáron érkezik be. A türelem a mi egyik legfőbb erényünk, megvárjuk, míg beérik a gyümölcs.

*„Mert van a világnak atyja,
Van egy hű gondviselője,
Minden ember megláthatja,
Aki el nem fordul tőle.*

*Csak ne légyünk türelmetlenek!
Néki sok a gyermeke,
Ne kívánjuk, hogy minket tegyen
Mindeneknek elibe.*

*Itt a törvény: »várj sorodra,«
És nem vársz hiába;
Mint a nap a föld körül, úgy
Vándorol jóságá,*

*S nincsen akit elkerülne,
Ha ma nem jött, eljön holnap...
Míg az ember boldog nem volt,
Addig meg nem halhat.”*

Tarisznyátokban ott lapul a pogácsa, a fillér. Petőfi Sándor előbb idézett sorait fogadjátok még el útravaló gyanánt. Mert az élet erről szól. A boldogság kereséséről

és megtalálásáról. Arról, hogy türelem és biztos hit szükségeltetik hozzá, mert aki türelmetlenül hajszolja, az soha el nem éri.

Tudnotok kell, hogy a világ dolgai nem igazán rendezettek, és nagyon nehezen változathatók. Éppen az a kihívás kell, hogy erőt adjon ahhoz, amit másokért, az élet jobbá és szebbé tételéért vállaltok majd. Tudom, hogy vállalni fogjátok. Családokat, hazánkat és hitünket...

Minden évben ilyenkor feltesszük a kérdést magunknak: jól felvérteztünk-e benneteket arra a hosszú útra, amin hamarosan elindultok? Hisszük, hogy igen. Ezért az élet hosszú, göröngyös útját járva és haladva rajta mindvégig tartásotok meg a tanítást és kövessétek Jézus Krisztus parancsát és ígérését: „Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; amint én szeretlek titeket, ti is úgy szeressétek egymást. Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.” [Jn 13,34–35]

Így kísérjen, őrizzen és így legyen egész életetekben Isten örök hűsége, végtelen kegyelme és bő áldása, hogy betölthessétek küldetésüket. Isten Veletek!

FEHÉR BORBÁLA
mb. igazgató

A 12/6 osztály ballagási beszéde

Tisztelt Tanáraink, Vendégeink és Diáktársaink!

Elérkezett az a pillanat, mikor ünnepélyesen búcsút veszünk iskolánktól. Kinek négy, kinek hat, kinek több küzdelmes, de egyben boldog év áll a háta mögött.

Furcsa érzés lesz, hogy a nyári szünet után nem térünk vissza a jól megszokott környezetbe, mint tettük eddig minden szeptemberben.

Elkezdődik számunkra is a nagybetűs élet, és csak reméljük, hogy mások leszünk, mint a tömeg. „Isten veled”-et kell mondanunk a már jól ismert falaknak, tanároknak, diáktársainknak.

Tisztelt Tanáraink!

Ezúton kérjük bocsánatukat minden akarva vagy akaratlan elkövetett csínytevésért, bosszúságért. Köszönünk minden tanítást, mind tantárgyit, mind pedig azt, amely az említett nagybetűs életre készített fel minket. Ha most kilépünk az ajtón, és utunkat siker koronázza, abban a törődésnek, a szeretetteljes tanításnak nagy része lesz. És ígérjük: amit kaptunk, azt megpróbáljuk mindenkor és mindenhol, legjobb tudásunk szerint kamatoztatni.

Kedves Szüleink!

Köszönjük, hogy eddig mellettünk álltatok, támogattatok, biztattatok és kö-

szönjük a könnyeket, melyeket talán most hullattok értünk. Igen, felnőttünk, de számotokra mindig azok a gyerekek maradunk, akiknek ti kísértétek első lépéseiket. Mindent megteszünk és meg fogunk tenni, hogy büszkék lehessetek ránk, mert higgyétek el: a gyermek csak azért lépdel az úton, hogy szülei arcán egy büszke, boldog mosolyt láthasson.

Kedves Diáktársaink!

Tavaly mást jelentett nekünk a ballagás. Sok volt a teendő, szerveznivaló. De most visszavonhatatlanul itt a búcsúzás ideje. Ma csak nekünk szólt az iskola hangja, és utoljára csukódott be mögöt-

tünk a tanterem ajtaja. Visszatekintve sok öröm és bánat perceit éltük át itt több éven keresztül. Kívánom nektek, hogy később ti is legalább annyi szép emlékekkel telve hagyjátok el ennek az intézménynek a falait, mint amennyivel most mi, tizenkettedikesek.

Hat év hosszú idő, nem kétséges. Azonban most csak annyira emlékszünk, hogy egyszer elkezdődött, most meg itt állunk a nagybetűs élet kapujában, és nem szeretnénk olyat mondani, amit már sokszor elmondtak előttünk. Néhányan

talán sírunk is most. Nem szívesen hagyjuk itt az elmúlt években szövődött barátságokat, az osztály hangulatát, a nem is mindig felhőtlen, de újult erővel és kíváncsisággal induló napokat. Érzelmek vegyesek: valami újra vágyunk már, de azt is érezzük, hogy hiányozni fognak a barátok, a tanárok, az iskola. Kívánok minden búcsúzóknak sok kitartást az élet valamennyi próbatételéhez, az előttünk álló akadályok leküzdéséhez. Végül Reményik Sándor evangélikus költő szavaival búcsúzom:

„Az életünk útján haladnunk kell,
mennünk,
De néha majd itt, bent még visszatekintünk,
Emlékezzünk, s akkor felbukkan sok emlék.
Ó, az idő siet, az ember tovább lép.

Elbúcsúozunk és elvölünk.
Továbbmegyünk, tovább ballagunk.
Saját útján jár mindenki;
Ez az élet: menni, menni.”

GYÖNGYÖSI EVELIN
12/6

„Vita-csata”

Érvek és ellenérvek ütköztek a Magyarországon európai uniós témában először megrendezett „Vita-csata” disputavetélkedőn, amely a kulturált vitatkozás fontosságára kívánta felhívni a figyelmet. A küzdelemben összesen harminckét (3-3 középiskolás diákból álló) csapat mérte össze kommunikációs képességét, különböző vitatéma-körökben:

1. Az Európai Unióban a szegényebb országok lemaradása az oktatás színvonalán múlik.
2. Európában a szegényebb régiók jobban szennyezik a környezetet, mint a gazdagabbak.
3. A szegényebb országokat segélyekkel lehet felzárkóztatni.
4. A bolognai rendszernek több az előnye, mint a hátránya.
5. A romák elleni rasszizmust legjobban az oktatással lehet csökkenteni.
6. Az Európai Unió megerősödéséhez az iskolásoknak minden országban ugyanazt a tananyagot kell tanulniuk.

Az esemény az Európai Bizottság Magyarországi Képviselői és a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatának kezdeményezésére és finanszírozásában valósult meg. A dél-alföldi régió diákjai április 16–18-án, Kecskeméten mérték össze tudásukat.

De mi is az a „Vita-csata”? Jó szónokokra, jó vitatkozókra mindig szükség volt, napjainkban pedig, amikor az érvpárbaj gyakran érzelmi alapú és nélkülözi a toleranciát, különösen. A pozitív értelemben vett vitatkozás elsajátítására talán az egyik legjobb módszer az angol-szász nyelvtérületről származó disputa-játék, amely vetélkedő formában immár elterjedt Európa-szerte. Nálunk európai uniós témában először rendeztek ilyen jellegű versenyt „Vita-csata” néven.

A disputa mások véleményének tiszteletben tartására nevei a diákokat, miközben fejlődik együttműködési és kommunikációs képessége. Ezért volt fontos ezt a

versenyt kipróbálni és hírverést csinálni neki szülőföldünkön.

Iskolánkat két csapat képviselte: a 10/4 osztályból: Betlehem Orsolya, Halmai Péter és Oláh Tibor „From Orosháza” néven; a 10/6 osztályból: Gergely Emese, Huszka Melinda és Oláh Ágnes „Elitek” néven. Felkészítő és kísérő tanáraik voltak: Hajdu Attila és Deák Péter.

Az első napon – a megérkezés és a szállás elfoglalása után – a többi csapattal együtt sajtótájékoztatót vettünk részt, majd több színes uniós játékkal hangolódunk a különböző témákra. A délután további óráiban nagyrészt a disputa szabályairól ismerkedhettünk egy bemutató keretében, majd sor került a csapatok kisorsolására, valamint szakavatott zsűri előtt a vitatémák kijelölésére. Miután a diákok a témák által „megvilágosodtak”, heves felkészülésbe kezdtek, melynek része volt a pánik, a stratégia kijelölése, az érvek, ellenérvek összegyűjtése, a szerepek leosztása csapatokon belül. Az éjszaka nyúló munkának másnap megvált az eredménye.

A verseny napján a csapatok kétszer mérhették össze tudásukat ellenfeleikkel. A témák: 1. A bolognai rendszernek több az előnye, mint a hátránya; 2. Az Európai Unió megerősödéséhez az iskoláknak minden országban ugyanazt kell tanulniuk. (A tételmondatok a verseny előrehaladásával folyamatosan kicserélődtek.)

A nyilvános viták háromtagú zsűri előtt zajlottak, akik pontozták a személyek és csapatok teljesítményét, eldöntötték,

hogy kik voltak meggyőzőbbek, kik érveltek hatásosabban, kik a győztesek. Egy-egy vita szigorú szabályok között zajlott, egy-egy órán át. Minden csapat egyszer érvelhetett és egyszer „támadnia” kellett a tételmondat helyességét.

Mindkét csapatunk idegesen kezdte a megmérettetést a velük egykorú, vagy néha idősebb és felkészültebb csapatokkal szemben. Az élmény, azt hiszem, leírhatatlan. Az egymás kisegítése, az egyre szebben felépülő érvelések, a drukok, az emelt fővel való vereség beismerése, a siker utáni öröm, az egymásra utaltság, a játszva tanulás, mind-mind olyan momentumok, melyekre bátran lehet építeni a következő versenyeknél, vagy akár a felnőttéletben is.

Mindkét csapatunk egyszer-egyszer veszített és nyert, így talán jobban is. Mint titokban, bíztunk a legjobb nyolc közé jutásban, ami sajnos gyengébb segédpontjaink miatt nem sikerült.

A győztes a gyomaendrődi Kner Gyerekek csapata, akik szegedi ellenfelüket győzték le a döntőben, immáron nyolctagú zsűri előtt.

A záró napon az elődöntők és a döntő megtekintése után és közben minden csapatnak egy egyperces bemutatózó-filmet kellett készítenie, melyeket a szervezők feltöltöttek a Facebook internetes portálra, hogy rajongói oldalak létrehozásával, valamint szavazással döntsek el, kié a legjobb, a legsikeresebb kisfilm.

Az egy hétig tartó versenyt 10/6-os tanulóink nyerték (Elitek), akik értékes jutalmakban részesültek.

A verseny örökre bevésődött tudatunkba, és mindannyian érezzük, hogy amit ebben a három napban kaptunk, azt tovább kell adnunk társainknak, a disputa eszméjét pedig ápolgatnunk kell Orosházán, illetve iskolánkban.

DEÁK PÉTER
felkészítő tanár

Illusztráció (debreceni döntő)

Akikre büszkék vagyunk

Szeretettel osztjuk meg a kedves testvérekkel – a teljesség igénye nélkül – az iskolánk tanulói által a II. félévben eddig elért versenyeredményeket. Büszkék vagyunk rájuk, hiszen a siker érzésén és örömen túl intézményünk nevét is öregbítik ezek a – különböző területeken elért – eredmények.

Az Orosházi Gazdakör által kiírt IV. Orosházi Hagyományok, Ízek Verseny „Disznótor” rajzversenye

I. helyezés: 1. a
II. helyezés: Mlinarics Sára 2. a
III. helyezés: Árus Bence 2. a

Egyházi iskolák országos angol írásbeli versenye

II. hely: Farkas Ábel 11/6

„Mindennapi kenyeriünket add meg nekünk ma” – Országos evangélikus rajzpályázat

1–2. évfolyam:
I. hely: 1. osztály csapata
7–8. évfolyam:
III. hely: Séllei Dominika 8/6

Városi közlekedési rajzpályázat

I. hely: Szilasi H. Gréta 5. b
II. hely: Rozgonyi Orsolya 5. b

Bartók Béla Népdaléneklési Verseny, Pusztaföldvár

1. kategória:
II. hely: Madarász Noémi 3. b
II. hely: Bacsur Zsófi 3. b
2. kategória:
I. hely: Bacsur Fanni 5. a

Városi-területi angol és német írásbeli versenye

I. hely: Szemenyei Mónika 4. a
II. hely: Madarász Dóra 6. a

Megyei angol és német szóbeli versenye

II. hely: Glembóczy Aletta 11/6

„Az Úr érkezése” Ökumenikus Országos Szavalóverseny

Berzsenyi Társaság különdíja: Palacsik Kinga 11/6

Városi-körzeti környezetismeret és természetvédelmi versenye

III. hely: Barta Dávid 3. b

A Német Kisebbségi Önkormányzat által szervezett Kvíz Thüringiáról területi versenye

7–8. o. korcsoport:
I. hely: 8/6 csapata (Gyalai Ingrid, Tóth Enikő, Palcsek Balázs)
9–12. o. korcsoport:
I. hely: 11/6 csapata (Glembóczy Aletta, Palacsik Kinga, Valaczkai Adrienn)

A Német Kisebbségi Önkormányzat által szervezett területi vers- és prózamondó versenye

II. hely: Pribelszki Norbert 7/6

Keresztyén versmondó versenye (iskolai)

1–2. osztály:
I. hely: Nagy Gábor 2. a
II. hely: Lehoczky Anna 2. a
III. hely: Mlinarics Sára 2. a
3–4. osztály:
I. hely: Kovács Gergő 4. a
II. hely: Madarász Noémi 3. b
III. hely: Joó Daniella 4. a

Városi-területi József Attila Szavalóverseny

3–4. osztály:
I. hely: Kovács Gergő 4. a
5–6. osztály:
I. hely: Gyurcsik Dóra 6. a
7–8. osztály:
I. hely: Laskai Zsanett 7/6

Területi angol vers- és prózamondó versenye, Tótkomlós

I. hely: Csizmadia Réka 10/6 (próza)
I. hely: Csizmadia Emese 7/6 (vers)

Madarak és Fák Napja területi versenye (Vörösmarty Tagintézmény)

Természetismereti verseny, csapatverseny 5–6. o.:
I. hely: Trenyik Eszter, Veres Bence 6. a, Őze Renáta, Kishonti Pál 5. b
Mesemondóverseny 1–2. o.:
III. hely: Nagy Luca 1. b
Rajzverseny:
Küldöndj: Berta Vivien 8/6

SPORTEREDMÉNYEK

Péterfy Labdarúgó Torna, Győr

II. hely: Tóth Dániel 9/4 (legjobb játékos), Pataki Gergő 9/6, Juhász Ákos 9/6, Zsiga Zsolt 11/4, Pajkó László 11/4, Tóth Attila 12/6, Bálint Krisztián 12/6

Megyei atlétikaversenye

I. hely: Tóth Dániel 9/4 (800 m)

Karate Európa Kupa Nemzetközi Bajnokság

II. hely: Kárai Patrik 1. b

Zsiga Zsolt 11/4 osztályos tanuló kiváló sporteredményei:

– Budapesti Harcművészeti Gála (I. hely)
– Hága Felnőtt Európa Bajnokság (II. hely)
– Budapesti WTKA Junior Európa Kupa (I. hely)
– Ifjúsági és Junior Európa Bajnokság (I. hely)
– Fehér J. István és Flór László örökös vándordíj

Területi mini tenisz bajnokság:

I. hely: Lehoczky Anna 2. a

Városi atlétikabajnokság

Öttusa:
I. hely: Pardi Gergely 8/6

NAGYNÉ GYÖRGYI SZILVIA

Evangelikusok olvassák-e az Evangelikus Életet?

A magyarországi Evangelikus Egyház hetilapja az Evangelikus Élet, és gyakorta kritikai panasszal szól szerkesztősége, hogy kevés evangelikus előfizetője van a lapnak. A kritika a lelkesek felé szól, akik vagy elhallgatják ezt a kritikát és nem szorgalmazzák az újabb előfizetőket, vagy kísérletet tesznek arra, hogy növekedjen a hetilap olvasótábor, de nem sok sikerrel. Úgy illene – mondják a statisztikák –, hogy egy-egy gyülekezetnek legalább 20%-a megrendelje és olvassa ezt az újságot. Ha egy gyülekezetben van pl. 300 járulékfizető, akkor ott legalább 60 főnek járhatna a lap.

Nem tudjuk ezt megítélni, de gyülekezetünk tagjait szeretettel biztatjuk az Evangelikus Élet előfizetésére, hogy figyelemmel kísérhessék az ország evangelikuságának sorsát, életét, történéseit. Gyakorta remek írások olvashatók egy-egy számban, amelyek erősítik a hitet, növelik a hittanismeretet, tágítják a keresztyén világképet. Bárkinek szívesen segítünk abban, hogyan rendelje meg.

Hittanverseny és Szélrózsa előtalálkozó

Az idei tanévben iskolánk rangos, országos verseny területi színhelyeként szolgált. Ez az elismerés a hitéletéről híres intézményünknek is szól. Minden korosztálynak rendeztünk helyi és városi versenyt. Volt alsós, felsős és gimnáziumi megmérettetés. Sikerült az országos egyház 50 000 Ft-os hozzájárulásán felül pályázaton további 100 000 Ft-ot nyernünk Orosháza Város Önkormányzatától. Ezen adomány lehetővé tette, hogy valóban színvonalas, a gyermekek számára igaz élményt jelentő hittanversenyt tudjunk rendezni.

Fontos törekvésem, hogy a verseny ezután minden évben iskolánkban maradjon, illetve, hogy a jövőben országos döntőt tudjunk rendezni.

Evangélikus oktatási intézményünket azon megtiszteltetés is érte, hogy helyszíne lehetett a Szélrózsa előtalálkozónak. A majd háromszáz főt megmozgató, országos szintű rendezvény komoly, az országos egyházzal, illetve a Szélrózsát rendező tízekkel együtt jelentős szervezést igényelt. Külön köszönet Ribár János esperes úrnak és az orosházi gyülekezetnek,

amiért 50-50 ezer forintos hozzájárulásukkal 100 fiatal számára lehetővé tették a részvételt.

A rendezvény sikeres volt és reményesség szerint előrevetíti a nyár folyamán Szarvason megrendezésre kerülő Szélrózsa találkozó eredményességét. Leírhatatlan öröm, hogy ez a jelentős fesztivál megyénkben kerül megrendezésre. Köszönet érte a Szarvas-Otemplomi Egyházközségének, és a Benka Gyula Óvoda és Általános Iskolának.

KOPF ANDRÁS

Óvodai körkép

„Te magad légy példaképünk a jó cselekedetekben.” (Tit 2,7)

Evangélikus óvodánkban eseménydús hónapnak számít az április és a május. Van sok műsor és szereplési lehetőség a gyermekek számára. Mindezekről adunk tájékoztatást röviden.

Az áprilisi beiratkozás alkalmával 39 kisgyermeket vettünk fel. A szülők óvodaválasztását elősegíthették jól sikerült adventi és húsvéti játszóházunk, valamint nyitott délelőttiünk, hiszen ezekről számos igen pozitív visszajelzést kaptunk.

Az ott látott és tapasztalt pedagógiai munka, az óvónők szeretetteljes nyitottsága, az intézmény tárgyi felszereltsége, az udvar korszerűsítése, felújítása egyaránt pozitív hatással volt a szülőkre. Így a 2010/2011-es tanévet 166 kisgyermekkel kezdhetjük, 6 csoportban.

Május első hetében minden csoportban műsorral köszöntöttük az édesanyákat és a nagymamákat. Elhangzott sok-sok vers, voltak jelenetek, kedves énekek, és zenés táncokat színes koreográfiákkal állítottunk össze.

Május 13-án, csütörtökön (mennybemenetel ünnepén) 10 órai kezdettel,

nagycsoporthoz az istentiszteleti alkalmon vettünk részt. Ugyanezen a napon került megrendezésre a hagyományos családi délutánunk. Idén az egészséges megőrzése, az egészséges életmód kialakítása kapott központi szerepet a rendezvényen. A programok közt volt pl. játékos gyermekaerobik Szlukáné Kiss Valéria vezetésével, családi sportvetélkedők, mozgásos játékok, bemutatók, valamint zöldség-gyümölcs saláta készítése, Vitaportál termékbemutató, a Szent István gyógyszertár közreműködésével pedig ingyenes vérnyomás-, illetve vércukormérés. Bors Imre jóvoltából sétakocsikázásra is sor kerülhetett. Idén is ellátogatott hozzánk erre a napra a Kölyök-idő Alapítvány, akik ugrálóvárral és arcfestéssel kedveskedtek a gyerekeknek. Az előző évekhez hasonlóan a zsákba-macska, a tombolatárgyakat szülői felajánlások tették lehetővé.

Május végén csoportjainknak kirándulásokat szervezünk. Tervünk, hogy eljussunk a közeli tanyákra, lovardába, a szegedi vadasparkba és a szarvasi arborétumba. A kirándulásokon megfigyelhel-

tek a gyermekek a teremtett világ szépségét, ismerkedhetnek, barátkozhatnak az állatokkal, a közös, vidám, élménydús programokon a baráti kapcsolataik is erősödhetnek.

Pünkösd hétfőjén, május 24-én lesz évváró alkalmunk az evangélikus templomban, a 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében. Minden csoport rövid, látványos műsorral kedveskedik a szülőknek és a gyülekezetnek.

Június 4-én, pénteken délután búcsúznak óvodánktól az iskolába menő nagycsoporthoz. A ballagó nagyköztől a középiskolák és a kicsik saját csoportjukban köszönnék el, majd az udvaron folytatódik a ballagási ünnepség a Credo együttes szolgálatával.

A nyári hónapok alatt a gyermekek napközis ellátása mellett pedagógusközösségünk már az őszi programok szervezésén is dolgozik. Idén szeptemberben evangélikus óvodánk 15 éves évfordulóját ünnepeljük, és mi adunk helyszínt az országos bajor találkozónak is.

VÖRÖS JÁNOSNÉ

Keresztelés: gyülekezeti vagy családi ünnep?

Evangélikus egyházunk lelkeszeinek bizony gyakran rossz a lelkiismerete a kereszttség szentsége miatt. Nem vitás, magát a kereszttség szentségét az Úr Jézus Krisztus alapította, amikor mennybemenetele előtt így szólt a misszióra szánt tanítványaihoz: „*Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjete el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek.*” [Mt 28,18kk]

Ezzel nincs semmi baj, de annál inkább van a gyakorlati megvalósítással, és ezért a hitét és küldetését komolyan vevő lelkész súlyos lelkiismereti konfliktust él át a keresztelési gyakorlat miatt. Súlyos gond, ami a címben olvasható: vajon a keresztelés alkalma gyülekezeti vagy családi ünnep? A hagyományos evangélikus teológiai válasz az, hogy természetesen a családi ünnep, egyúttal gyülekezeti is, tehát nem lenne illendő privatizálni és zártkörűvé tenni a szentségi cselek-

ményt, de a helyzet bizony megoldhatóanul kaotikussá vált az utóbbi évtizedekben.

Az egyik súlyos gond, hogy nehéz a családot összehozni, és a legtöbbször csak szombaton érnek rá. Ilyenkor gyülekezet nincs a templomban. De ha össze is lehet hozni a családot, általában a kisgyermek már a nevelés legnehezebb életszakaszában van (3-4 éves). Vagyis már nem csecsemő, aki békésen alszik az édesanya karjaiban (vagy ha véletlenül sírna is, mindenki türelemmel hallgatja, s egyszer csak tényleg elcsendesedik), hanem kisgyermek, aki energiabombaként az oltárkerítés megmászására is kísérletet tesz, s ilyenkor a gyülekezet azt figyelheti, beesik-e a gyermek az oltártérbe, vagy sikerül-e a keskeny kerítésperemen lovalognia.

Az evangélikus liturgia legfontosabb része az ige hirdetése, ami ebben az esetben is intellektuális figyelmet igényel, s nehéz ennek eleget tenni mind a szülők, mind a lelkész részéről. Mégis talán bö-

csebb a vasárnapi istentiszteleten kívüli családi keresztelési alkalom, mert bármilyen nagy öröm is lenne, a zaklatott hangulatban aligha van módja a gyülekezetnek elcsendesednie és áhítattal a szent ígére figyelnie.

De ilyen módon nem valósul meg az ősi elvárás, hogy maga a gyülekezet is felelős minden egyes megkeresztelt kisgyermekért, s annak családjáért, hiszen a privatizált keresztelés alkalmáról pusztán egy futólagos szószéki hirdetésből vesz tudomást, ahol – érthető okok miatt –, csak a tény hangzik el. Ha csupán családi ünnep a kereszttség alkalma, akkor az egyházhoz tartozás élménye és valósága veszik el, ha pedig a már nagyobbacska (kerítésre kapaszkodó) gyermek keresztelése az istentiszteleten történik, akkor az igei alkalom esik darabokra.

S ez csak egyetlen egy dilemmánk! Bizony, jó lenne közösen tüppengeni erről, felelősen egyházunk iránt, Isten színe előtt.

(R. J.)

Aktív nyugdíjas Isten előtti felelősséggel

Ateremtett világ, sőt – az ige szerint – „az egek magasztalják Isten dicsőségét” (Zsolt 89,6), és nekünk megvan a felelősségünk a teremtett világért, hazánkért, környezetünkért. Sőt több lehetőségünk is lenne világossá tenni az Isten teremtette világ iránti felelősségünket (1Móz 1,28).

Így mutatjuk be Janecska András testvérünket, aki – amióta orosházi lakos – gyakorta megfordul templomunkban. A Szabad Föld című hetilap 2010. március 19-ei számában ezt olvassuk róla: „Ötven éven át az iparban dolgozott, de mindig volt kertje, s nyugdíjasként visszatért szülőföldjére, és 82 esztendősen is 300 négyzetméteren kertészkedik.”

Tisztes tanulmánynak is beillő tartalmas írást kaptunk tőle, amelyben történelmi visszatekintés segítségével illusztrálja, hogy mennyire fontos a magyar termőföld, Istennek ez a gazdag világa a mi környékünkön. Alapos történelmi ismeretek birtokában érzékelteti számunkra, hogy mindig is természetközeli nép voltunk (vö. a csodaszarvas legendája), és egész történelmünkben nagy szerepe volt a híres magyar feketeföldnek, a termékeny Alföldnek, és meglátása szerint

újra itt van az ideje, hogy felértékeljük a hazai mezőgazdaságot, és legyünk – írja – saját hazai földünk gazdája, ne a gazdag nyugati tulajdonos cselédei. A hozzánk eljuttatott írásában Janecska András felhívja a figyelmet arra, hogy komoly veszély fenyegeti a mezőgazdaságot, például a külföldi tulajdonos is ilyen veszélyforrás, véleménye szerint. A szaporodó szupermarketek és ipari létesítmények „szennyezik a földet”, pedig a világ népességének növekedése miatt nagy szükség lenne „az élelmiszer termelésére”. A külföldi vevőt azért vonzza a magyar föld, mert egyrészt nagyon jó minőségű, másrészt sokkal olcsóbb, mint Nyugaton bárhol.

Janecska András testvérünk akciót is javasol a magyar gazdálkodóknak, hogy például gazdaköröket kellene szervezni, s új gondolkodásmóddal egymást kellene segíteni. Ne rivalizáljunk a másikkal, hanem támogassuk egymást, tehát össze kellene tartani úgy, ahogy „a nyugati farmerek” is teszik. Levelezőnk „a valamilyen jól működő Hangya Szövetkezet” megszervezését javasolja, s a részjegyzeteket újra be lehetne vezetni. Vagyis közelebb lehetne hozni egymáshoz a ter-

melést, a feldolgozást és az értékesítést. Ezzel ki lehetne kapcsolni a „kereskedők ármanipulálását”. Milyen jó lenne, ha újraindulna a tejfeldolgozás, a konzervgyártás, illetve általában a jó magyar élelmiszer előállítás, ez a munkanélküliséget is csökkentené. A fiatalok számára gazdatanfolyamokat kellene szervezni, és talán még a városi munkanélküliséget is csökkenteni lehet.

Tanulmányértékű levele utolsó bekezdése: „Befejezésül elmondom, hogy én paraszti származású vagyok, és ezt megtisztelőnek tartom. Igaz, 50 évig a villamosiparban dolgoztam, Százhalombattán egy 2000 MW-os erőműben fődizipé-cser voltam. De saját kertem mindig volt, és most is megtermelem családom részére az egészséges élelmiszert.”

Harangszó újságunk szerkesztősége köszönettel vette Janecska András testvérünk gondolatait, és a teremtett világ, a magyar haza, és szűkebb otthonunk, Orosháza és környéke iránti felelősségét Isten iránti hálával érzékelté, ezért is adtuk közre fenti gondolatait, mert aktív nyugdíjas Isten színe előtti felelősséggel.

SZERKESZTŐSÉG

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉSEK (3 éven aluli gyermekek)

Lukács Béla és Rác Renáta fia: LÁSZLÓ ISTVÁN
2010. március 13.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN
ÉS CSALÁDJUKON!

TEMETÉSEK (2010. február 26.–2010. május 7.)

Kovács Antalné Vizinger Erzsébet (74) · özv. Baranyai Lajosné Szekeres Jusstina (83) · Horváth Mihály (53) · Dr. Ravasz Károly (86) · Kabódi Imréné Bagi Zsuzsanna (51) · Szatmári Lászlóné Boza Pirooska (85) · Szemenyei Sándor (56) · Kissné Fazekas Ella (45) · özv. Horváth Mihályné Molnár Margit (74) · Pusztai Ádám (83) · Csete Józsefné Bencsik Gizella (88) · Csizmadia János (79) · Ádász Zoltán (60) · Bogáti Péter (74) · Horváth Antal (88) · Vági Antalné Lichtenstein Irén (81) · Cziráki József (83) · Tóth Lenke (90) · Dr. László Lajosné Honfi Jolán (90) · Szokodi Imre (83) · Spreicz Andrásné Csizmadia Etelka (91)

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT
CSELEKSZI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ. [1Jn 2,17]

RENDSZERES IGEI ALKALMAINK

Heti alkalmak:

- vasárnaponként 10 órakor istentisztelet;
- keddenként 8 órakor reggeli áhítat, 15.30 órakor áhítat a Fénysugár Nyugdíjas Klub keretében;
- csütörtökönként 18 órai kezdettel istentisztelet;
- péntekenként 8 órakor reggeli áhítat;
- szombatonként 17 órától ifjúsági bibliaóra.

Egyéb igei alkalmak:

- a hónap minden harmadik csütörtöki istentisztelete úrvacsorás;
- húsvétvasárnaptól adventig a hónap első vasárnapján a 10.00 órai istentiszteleten úrvacsora ünneplése is van;
- minden hónap első hétfő délutánján bibliaóra a Teréz utcai otthonban;
- minden hónap első csütörtök délutánján bibliaóra az Ezüstfenyő otthonban.

ÁLDOTT PÜNKÖSDI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!

ADOMÁNYOK

AZ „OROSHÁZI HARANGSZÓ” ÚJSÁGRA

2010. február 26.–2010. május 10.

Tarr István és neje	2000 Ft	Csizmadia Ferenc és neje	1000 Ft
Kovács Máténé	2000 Ft	Györgyi Istvánné	1000 Ft
Bánkiné Révész Adrienn	3000 Ft	Zsíros Ibolya	2000 Ft
vitéz Vági András	5000 Ft	Sonkolyos Ibolya	1000 Ft
Dr. Misurda Mihályné	2000 Ft	Györgyi János	10000 Ft
Kertai Jánosné	1000 Ft	Nemes Endréné	1000 Ft
Szabóné Birkás Ella	2000 Ft	Cziráki Arnoldné	1000 Ft
Németh Andrásné	1000 Ft	Sin Jánosné	2000 Ft
Horváth Antalné	1000 Ft	Kunos Zoltán	3000 Ft
Tompa Pál	2000 Ft	Bencze Géza és neje	15000 Ft
Kovács Mariann	1000 Ft	özv. Vári Szabó Lajosné	500 Ft
Pál Istvánné dr.	2000 Ft	Verasztó Józsefné	1000 Ft
Mucsi Istvánné	1000 Ft	özv. Dobsa Józsefné	500 Ft
Tóth Imre és családja	5000 Ft	Dér Jánosné	1000 Ft
Gilde Kálmánné	1000 Ft	Horváth Kálmánné	2000 Ft
Czikora Lajos	1000 Ft	Tóth Sándorné	1000 Ft
Krivikné Horváth Marianna	3320 Ft	Németh Bálintné	1000 Ft
Csomor Ferencné	1000 Ft	Hajdú Mihály (Budapest)	5000 Ft
Kovács Lajos és neje	1000 Ft	Dr. Fehér Dezső (Budapest)	2000 Ft
Dr. Bálint Katalin	2000 Ft	Dénes Lóránt (Budapest)	10000 Ft
Székács József Evangélikus Közoktatási Int.	5000 Ft	Dr. Szorgoss Lajosné (Budapest)	2010 Ft
Csizmadia István és neje	4000 Ft	Dr. Szabó Imre (Zsámbék)	5000 Ft
Papp Vilmosné	2000 Ft	Szula István és neje	2000 Ft
Berta Károlyné	2000 Ft	Szemenyei János	1000 Ft
Kiss János	3000 Ft	Kilián Lászlóné	1000 Ft
Kissné Betkó Katalin	2000 Ft		

Orosházi
HARANGSZÓ

Kiadja: az Orosházi Evangélikus Egyházközség (5900 Orosháza, Thék E. u. 2.) ·
Felelős kiadó: Ribár János lelkész, esperes és Koszorús Oszkár egyházm. felügyelő ·
Tördelőszerkesztő: Szatmári László · **Nyomtatás:** PERGAMEN Kft., Orosháza